

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, tammik. 17 - Wed. Jan. 17, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 3

45 cents

Bushin suosio ennätyslukemiin

WASHINGTON - Presidentti George Bushin kannatus on suurempi kuin presidentti Ronald Reaganin tämän ensimmäisellä presidenttikaudella. Tuoreessa kyselyssä 89 prosenttia vastaajista katsoi Bushin toimineen virassaan paremmin kuin Reagan vuonna 1981.

Yli 80 prosenttia vastaajista antoi Bushista myönteisen arvion KRC Communications-toimiston tekemässä kyselyssä, johon osallistui 1,002 ihmistä eri puolilta maata.

Bushin kannatus on vahvin ulkopoliitikassa. Viime viikon mielipidetiedustelussa 61 prosenttia hyväksyi Bushin tavan

johtaa ulkopoliitikka, 17 prosenttia oli sitä vastaan.

Luottamus Bushin kykyyn hoitaa kriisitilanteita on kasvanut. Kaksi kolmasosaa vastaajista uskoi Bushin toimivan hyvin kriisien sattuessa.

Hyvät ajat Bushin tukena

Monet politiikan asiantuntijat painottavat ulkopuolisten tekijöiden osuutta Bushin suosioon. Taloudellinen elpyminen, demokratian voitto Itä-Euroopassa, samoin kuin Bushin taitavuus välttää kannanottoja kiistakysymyksissä kirkastavat Bushin sädekehää.

Tiukan kannan ottaminen kiistellyissä asioissa on pudottanut useimpien presidenttien suosiota, sanoo tutkija Martin P. Wattenberg Californian yliopistosta. Bush on kuitenkin välttänyt selviä kannanottoja ja koonnut itselleen riskittömän ohjelman. Hän antaa usein sanallisen tuensa uusille aloitteille, mutta kieltää niiltä rahoituksen.

Bush on keskittynyt ulkoasiainhoitoon enemmän kuin kukaan aiemmista presidentteistä ensimmäisellä kaudellaan. Tänä vuonna hän osallistuu ainakin viiteen kansainväliseen huippukokoukseen. Kotimaan asioiden hoidossa Bush on noudattanut vaimun linjaa.

Taloudenhoidosta Bush saa heikon arvosanan. Vain 30 prosenttia vastaajista piti hänen menestystään talouselämässä hyvänä, 41 prosenttia arvioi sen tavallista heikomaksi tai huonoksi. Republikaaneista alle puolet kuvasi Bushin talouspolitiikkaa onnistuneeksi.

Orjien lastenlapsesta Virginian kuvernööri

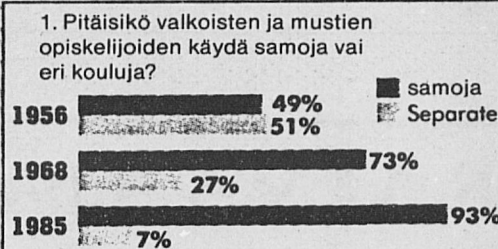
RICHMOND, VA - Lawrence Douglas Wilder, orjien lastenlapsi, vihittiin lauantaina Virginian kuvernööriksi 30-minuuttisessa, poliittista historiaa tehneessä seremoniassa. Wilder on maamme ensimmäinen vaaleilla virkaan valittu musta kuvernööri, ollen siten merkinä uusista tuulista poliittisella areenalla, eikä vain Virginiassa tai etelävaltioissa vaan kautta maan. - Kuvassa Wilder (toinen vas.) vannomassa valaansa entiselle korkeimman oikeuden tuomari Lewis Powellille (oik.).

Valkoisten asenteet ennen ja nyt

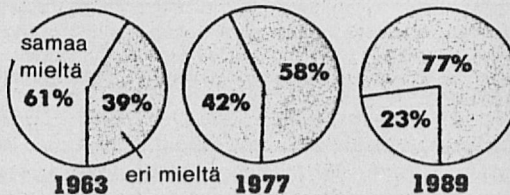
Matka Martin Luther King Jr:n visioimaan tasa-arvoon on vielä pitkä, mutta jos asenteet edeltävät toimintaa, on unelma lähempänä toteutusta kuin koskaan ennen.

Valkoisten amerikkalaisten asenteet mustia kohtaan ovat nyt selvästi myönteisemmät kuin 1950-luvulla, jolloin National Research Center alkoi selvittää valkoisten asenteita.

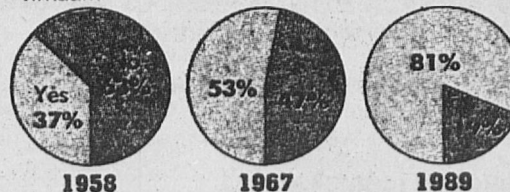
Ohessa esimerkkejä mielipidetiedustelun tuloksista kautta vuosien.

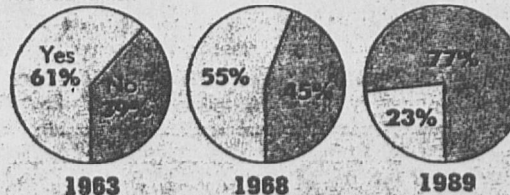
2. Valkoisilla on oikeus halutessaan pitää mustat pois asuinalueiltaan, ja mustien pitäisi kunnioittaa tätä oikeutta.

3. Jos puolueesi nimittäisi mustan presidenttiehdokkaan, äänestäisitkö häntä, jos hän olisi pätevä virkaan?

4. Pitäisikö mustien ja valkoisten väliset avioliitot kieltää lailla?

Lähde: National Opinion Research Center, University of Chicago.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

sivut 8 - 10

- Let's not forget ...
- The ticket for 'free'
- Conference will look at our culture in transition
- Tampere's Bishop coming for synod's 100th

Sisäsivuilla:

- Vaclav Havel lähikuvassa sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Kingin unelma täyttämättä

Monille maanantainen Martin Luther King -päivä tuskin merkitsi mitään muuta kuin ylimääräistä lomaa koulusta tai vapaapäivää työpaikalta.

Siviili- ja ihmisoikeuksien puolesta rauhanomaisin keinoin taistellut tri Martin Luther King Jr. olisi täyttänyt merkkipäivänään 61 vuotta, ellei olisi joutunut salamurhan kohteeksi 22 vuotta sitten.

Kingin sanoma oli yksinkertainen ja yksiselitteinen: luoda maailma, missä kaikki ihmiset ovat tasavertaisia ihonväristä riippumatta. Yhdysvaltain perustuslaki sanoo samaa.

Edistystä on tapahtunut, mutta olemme yhä kaukana Kingin päämäärästä. Totta, tänään mustilla on oikeus käyttää samoja ravintoloita ja käymälöitä kuin valkoisilla kanssaihmisillään. He voivat itse valita mielensä istuinpaikat niin buseissa kuin junissakin ja suurin osa maamme kouluista on integroitu.

King unelmoi yhteiskunnasta, missä kaikilla ihmisillä olisi samanlaiset taloudelliset mahdollisuudet. Hallituksen viime viikolla julkistamat tilastot osoittavat mustien ja valkoisten välisen taloudellisen kuilun olevan syvenemässä entisestäänkin. Mustista 33 prosenttia elää köyhyydessä, valkoisista 11 prosenttia. Mustien työttömyysluku oli 11.7 prosenttia, valkoisten 4.7 prosenttia.

Taloudellinen tasvertaisuus on sula mahdollisuus kapitalistisessa yhteiskunnassa. Mutta meidän tulisi tehdä kaikkemme taataksemme samanlaiset lähtökohdat kaikille amerikkalaisille - niin valkoisille, mustille, aasialaisille kuin intiaaneillekin.

Johtaja joka lupasi olla valehtelematta kansalleen

Tshekkoslovakian presidentti Vaclav Havel uskoo totuuden outoon voimaan

Vaclav Havel ei suostunut pelkäämään ja valehtelemaan, kun hänen maataan hallittiin pelon ja valheen avulla. Siksi 53-vuotias Havel sopi Tshekkoslovakian presidentiksi, kun vanha valta lopulta murtui.

Havel on koulutukseltaan tekniikko, ammatiltaan näytelmäkirjailija ja kutsumukseltaan moralisti. Hänen suurin luonteenlahjansa on rohkeus ja tärkein poliittinen valttinsa se, että hän on itse elänyt kuten opettaa.

Kansalaisten vapautta puolustanut kirjailija on istunut viisi vuotta vankilassa ja eli kauan poliisin avoimessa valvonnassa. Viimeksi hän oli vankina tammikuusta toukokuuhun 1989, viimeksi pidätettynä viime lokakuun lopussa.

Havel on puhunut paljon rohkeudesta ja totuudesta. Hänen poliittiset oppinsa kuulostavat yksinkertaisilta ja vanhoilta, kuten myös monien Puolan uusien johtajien linjanvedot.

Tshekkien ja slovakien on voitettava takaisin itsekunniotuksensa, jos he haluavat kestävää demokratiaa ja vaurautta, Havel sanoo. Vasta itselleen rehellinen Tshekkoslovakia voi saada vanhan arvonsa ja paikkansa keskeisen Euroopan sydänmailla.

Uusi presidentti uskoo myös, että Tshekkoslovakia voi auttaa koko Eurooppaa palauttamaan oikean ja väärän moraaliset arvot politiikkaan, kun se löytää itse uudestaan minuitensa.

Muutama päivä virkaantunsa jälkeen Havel teki uudenvuoden puheessaan selväksi, missä kansakunnan suurimmat vaikeudet ovat ja kuinka hän aikoo auttaa niiden ratkaisemisessa.

"Pahinta on, että moraalinen ympäristömme on saastunut, koska totuimme sanomaan jotain muuta kuin ajattelimme", Havel sanoi. "Totuimme totalitaariseen järjestelmään ja autoimme siten sen jatkumista".

Havel sanoi tietävänsä, että Tshekkoslovakian kommunistien presidenttien tapana oli uudenvuoden puheessa kertoa kansalaisille, kuinka hyvin maan ja sosialismin asiat olivat edistyneet.

"Uskon kuitenkin, että te ette ehdottaneet minua tähän tehtävään, jotta minäkin valehtelisin teille," Havel vakuuttaa.

Orastavan kansanvallan monet uhat

Toisinajattelijat ovat saaneet voiton puolueesta ja poliisista, mutta saattavat vielä kariutua arvaamattomasti. Nopeasti voitettua vapautta on lujitettava laeilla, vaaleilla ja kovalla arkisella työllä.

Orastavaa kansanvaltaa voivat uhata talouden murrokset, uusien poliittisten voimien hajanaisuus, vanhojen valanpitäjien jarrutus ja Neuvostoliiton sisäiset mullistukset. Uudessa hallinnossa ovat keskeisillä paikoilla Prahan älymystön edustajat. Heidän kannatuksensa saattaa olla luultua vaisumpaa maaseudulla ja teollisuuslaitoksissa.

Havel ja hänen kumppaninsa ovat kuitenkin käyneet ajamaan Tshekkoslovakian uudistumista niin rohkeasti, että se innostaa monia ja arveluttaa toisia vanhaan mieltyneitä.

Havel on jo johtanut harvinaisuuksien perustan murtamis-

ta, avannut maalleen uutta suuntaa Eurooppaan ja kuohuttanut kansansa isämaallisia tunteita vaatimalla, että saksalaisilta on pyydyttävä anteeksi.

Tshekkoslovakian sisäiset olot muuttuvat syvästi, kun Havelin mukana on noussut aivan uudenlaisia ihmisiä myös muihin keskeisiin virkoihin, joita kommunistit kauan yksin hallitsivat.

Havelin ulkoministeriksi tuli puoluetta vastaan taistellut liberaali; valtion tiedotuskomiteaa johtaa kansalaisoikeuksia ajavan Peruskirja 77 -liikkeen jäsen; turvallisuuspoliisia valvoo oppositiota puolustanut katolinen lakimies; sisäministerinä on pienen kristillisen puolueen edustaja.

Euroopan henkinen keskipiste

Ulkopoliittista rohkeutta osoitti Havelin päätös tehdä virkakautensa ensimmäinen virallinen matka kahteen Saksaan, ei Moskovaan, jonne kaikki aiemmat valitut Tshekkoslovakian presidentit ovat matkustaneet.

Länsi-Saksan johtajilla ja lehdistöllä oli Münchenissä tilaisuus tavata harvinainen valtiovieras, joka uskalsi olla viitsikäs, jota hymyilytti ladella ulkopoliittisia korulauseita ja jonka lehdistöavustajalla oli villapaita päällä.

jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508)343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät

Tammik. 30 p. Irja
Tammik. 31 p. Alli
Helmik. 1 p. Riitta
Helmik. 2 p. Aamu
Helmik. 3 p. Valo
Helmik. 4 p. Armi
Helmik. 5 p. Runebergin päivä, Oivi

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä: \$132.00

Elma Kultti, Fitchburg, MA \$10.00
Wäinö Koski, Gardner, MA \$10.00

KATTILARAHASTO: Yhteensä \$505.00

Mary Gillis, Leominster, MA \$10.00
Voitto Johnson, Worcester, MA \$10.00
Roy & Raija Helander, Maynard, MA \$25.00
Walfrid Mäkelä, Fitchburg, MA \$100.00
Esla L. Karvonen, Fitchburg, MA \$25.00
J. Waldemar & Carrie Keto, Oneonta, NY \$25.00
Gertrude Bidney, Fairfield, CT \$10.00
Tauno & Kim Aalto, Manomet, MA \$20.00
Irene & Fred Korpinen, Lake Worth, FL \$10.00
Arthur E. Peltosalo, Gibson Island, MD \$25.00
Ingrid E. Jensen, St. Paul, MN \$50.00
Vanhempien Olga ja Anton Wardin muistolle
Aune & Wilfred Riihimäki, Braintree, MA \$50.00

Lämmityslaitteemme uusiminen tuli maksamaan \$2,158.46, joten olemme saaneet kokoon 23 prosenttia päämäärästämme.

Arkistokaappien hankintaan
Maynardin ja Fitchburgin Kalevaiset \$338.19

Kiitos lahjoittajille!

JOHTAJA . . .
jatkoa edellis sivulta

Vaclav Havel tervehti Prahan Vaclavin aukiolle kokoontunutta väkijoukkoa 10. joulukuuta Tshekkoslovakian hallitusvaihdoksen jälkeen.

Tshekkoslovakian hyvät suhteet ennen muuta saksalaisiin ovat osa paluuta sosialismin eristyksistä läntisen Euroopan yhteyteen, josta Havel puhuu yhtä väkevin tuntein kuin muutkin entisen itäryhmän riipumattomat. "Meidän maamme on pieni, mutta kerran se oli koko Euroopan henkinen keskipiste", Havel hahmotti tavoitteita.

Vapauden ja vapaamielisyyden perinne

Kiistat ja epäsuosio ovat tuttuja Havelille nuoruudesta asti. Hän ei saanut porvarillisen syntyperänsä vuoksi opiskella haluamaansa taidehistoriaa, vaan joutui syventymään "autokuljetusten taloudellisiin kysymyksiin."

Kahdessa prahalaisessa teatterissa teknikkona toimineen Havelin ensimmäinen näytelmä *Puutarhajuhla* esitettiin 1963. Prahan kevään uudistusaalton aikana 1968 hän johti riipumattomien kirjailijain ryhmää.

Prahan kevättä Havel muistelee "uskomattomana unena". Kirjailija ponnisteli todellisen opposition luomiseksi, koska kommunistipuolueen uudistusmielinen johtaja Alexander Dubcek ei hänen

mielestään pannut järjestelmän perusteita kyllin kyseenalaiseksi. Uudistusten tukahduttaminen Neuvostoliiton väliintulon jälkeen oli Havelista "historian surmaamista", jossa "biologinen aika jatkui ja yhteiskunnallinen aika seisoipa paikallaan."

Havel vaati 1975 "henkisen diktatuurin koneiston" purkamista Tshekkoslovakiasta presidentti Gustav Husakille lähettämässään avoimessa kirjeessä. Kaksi vuotta myöhemmin hän oli perustamassa kansalaisoikeuksia puolustavaa Peruskirja 77 -liikettä.

Havel oli mukana suojele-massa viranomaisten ahdistamia opposition jäseniä ja sai siitä vankeustuomion 1979. Terveiden heikkenemisen takia hänet vapautettiin alkuvuodesta 1983.

Havel selitti Peruskirja-liikkeen luonnetta esseessään *Voimattomien voima*. Kansalaisoikeuksien puolustajat eivät Havelin mukaan olleet vaihtoehtoinen poliittinen johtoryhmä, vaan tavallisia ihmisiä, "jotka eroavat muista vain siinä, että he sanovat ääneen, mitä toiset eivät voi tai uskalla sanoa."

Havelin tukijat katsovat nyt jatkavansa itsenäisen Tshekkoslovakian vanhaa vapauden ja vapaamielisyyden pe-

rinnettä, jonka vieraiden diktaattorien hankkeet vain katkaisivat 50 vuodeksi.

Rakennustyön aloitti itse-

näinen Tshekkoslovakian ensimmäinen presidentti Tomas Masaryk, jonka Havelin tukijat nyt muistuttavat myös olleen

filosofi ja kirjailija.

Jukka Luoma
(HS)

Johtajista on tulossa ongelma

Itä-Euroopassa mietitään, mitä tehdä yrityksistä ohjaavalle puolue-eliitille

Puolan, Tshekkoslovakian ja muiden Itä-Euroopan kansojen siirtyessä pois kommunismista ne joutuvat vastakkain kiusallisen ongelman kanssa. Mitä tehdä niille tuhansille kommunistisen puolueen valitsemille johtajille, jotka hoitavat kansakunnan yrityksiä - nonmenklatuuralle eli puolue-eliitille?

Puolue-eliitti on yksi vihatuimpia ryhmiä sosialis-tisessa maailmassa. Sitä syytetään usein sopimattomista etuoikeuksista ja siitä että sen jäsenet ovat saavuttaneen tärkeät asemansa nöyristelemällä kommunistisen puolueen johtajia.

Byrokratian tuntijoita

Järjestelmän suosikkien tulevaisuus on Itä-Euroopassa ratkaiseva taloudellinen kiistakysymys, sillä nämä ihmiset johtavat kaivoksia, tehtaita ja kolhoositiloja, joissa tapahtuu valtavia muutoksia siirryt-

täessä kohti vapaampaa markkinataloutta.

Monet johtajista ovat kiistattomia asiantuntijoita, sosialismiin luonnostaan kuuluvia byrokratian käsittelyssä. Mutta onko heillä mahdollisuudet osallistua markkinointiin suuntautuvassa järjestelmässä?

Talousoudistukset vaativat mahdollisimman hyviä yritysjohdajia. Eräiden asiantuntijoiden mukaan tämä tietäisi hankkiutumista eroon osasta nonmenklaturaa. Ja jos niin tehtäisiin 40 kommunistisesti hallitun vuoden jälkeen, kansakunnan saattaa olla vaikea löytää tilalle lahjakkaita johtajia.

Puolan uusi Solidaarisuusliikkeen johtama hallitus on esimerkiksi huolissaan siitä, että järjestelmän suosikkien erottaminen johtaisi syytöksiin puhdistuksista. Toisaalta se pelkää jättää osin kykenemättömän ja korruptoituneen ryhmän asemaan, jossa se

voisi käyttää hyväkseen uusia tilaisuuksia ahneuteen.

Yksi Puolan nonmenklatuurajäsen, joka näyttää vastaavan haasteisiin on Marek Ogorzki. Hän johtaa Varsovassa jo yhdeksättä vuotta Omig-yhtiötä, yhtä Itä-Euroopan suurimmista elektroniikkaosien valmistajista. Jokin aika sitten hän vuokrasi sen yksityisyrittäjänä hallintaansa Puolan teollisuusministeriöltä.

Eliitti johtajille anteeksi

Puolan hallitus oli aluksi huolissaan mahdollisuudesta, että työläiset vastustaisivat Ogorzkin saamaa uutta yksityistämistä yrittäjänsä. Työläisten annettiin äänestää asiasta ja heistä 70 prosenttia hyväksyi Ogorzkin suunnitelman.

Ogorzki on huhtikuussa alkaneella vuokratuellaan muun muassa vähentänyt työntekijöitä tuhannesta

jatkuu sivulla 4

Jari Kurri

Kurri ylitti 1000 pisteen rajan

Suomalaispeluri **Jari Kurri** teki tammik. 1. p:nä jääkiekkohistoriaa, kun ex-helsinkiläisestä tuli NHL:n historian 25. tuhat tehopistettä saavuttanut pelaaja. Kurrin tuhannes piste tuli hänen 716:nnessa NHL -ottelussaan.

Ottelussa Edmonton Oilers - St Louis (6-4) Kurri laukoi kauden 20. maalinsa. Kolmannessa erässä Kurri kiristi tuhanteen pisteeseen syöttämällä **Esa Tikkaselle** kaksi maalia. Historiallinen syöttöpiste tuli vain kaksi minuuttia ennen ottelun loppua ylivoimatilanteessa, kun Tikkanen viimeisteli voitonnumeroksi 6-4.

Kurri oli ennen kauden alkua 950 (441 + 509) pisteessä ja on nyt siis tehnyt 50 pistettä (20 + 30) 40 ottelussa. Eli kymmentä kautta NHL:ssä tahkoava Kurri on hyvässä sadan pisteen kausivauhdissa.

-Tuntuu ihan mukavalta. NHL:ssä näitä pisteitä seurataan tarkasti, ja onhan tuhat mukavan pyöreä luku, Kurri iloitsi ottelun jälkeen.

Aktiiviurheilu parantaa lukiolaisen koulumenestystä

Aktiivinen lukiourheilu ei välttämättä merkitse opintojen uhraamista. Osallistuminen koulun urheilujoukkueisiin voi päinvastoin jopa parantaa arvosanoja ja auttaa jatko-opinnoissa, ilmenee Women's Sports Foundationin selvityksestä.

Tutkimuksessa verrattiin mustien, latinalaisamerikkalaisten ja naispuolisten lukiourheilijoiden koulumenestystä niihin, jotka eivät harrastaneet liikuntaa. Opiskelijoiden edistystä seurattiin kuuden vuoden ajan lukion toiselta luokalta lähtien.

Vähemmistökansallisuuksiin kuuluvista lukiolaisista urheilijat suoriutuivat koulussa paremmin kuin ei-urheilijat. He osoittautuivat usein myös suosituimmiksi ja aktiivisimmiksi erilaisissa projekteissa.

Lukion jälkeen mustien urheilijoiden menestys oli huomattavasti parempi kuin valkoisten urheilijoiden. Mustat urheilijat eivät jatkaneet yliopistossa yhtään useammin kuin ei-urheilivat mustat.

Positiivisin vaikutus urheilulla näytti olevan latinalaisamerikkalaisiin tyttöihin. He

selvisivät erinomaisesti saavutustesteistä, suorittivat todennäköisimmin lukion loppuun ja jatkoivat yliopistoon.

Yliopistourheilu verottaa opintoja

Yliopisto-opiskeluihin urheilulla ei ole yhtä myönteinen vaikutus, ilmenee National Collegiate Athletic Associationin jäsenkouluissa tehdystä tutkimuksesta. Huipputason 97 koulusta 35:ssä alle 20 prosenttia koripallonpelaajista suoritti loppuututkinnon. Ykkös-A -ryhmään kuuluvista 103 koulusta vain kuudessa yli 80 prosenttia jalkapalloilijoista sai opintonsa loppuun.

Jalkapallon ja koripallon pelaajat käyttivät keskimäärin 30 tuntia viikossa urheiluun ja 13,7 opiskeluun. Nuoret tekevätkin itse asiassa kahta täysipäiväistä työtä, mikä monien asiantuntijoiden mielestä käy usein liian raskaaksi.

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passi-ym. asioissa maanantaista, perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin: 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Metsien mies ihmisten ilmoille

Neuvostoliittolainen sotaveteraani **Ivan Bushilo** on palannut kotiinsa piileskeltyään Valko-Venäjän metsäkoissa 42 vuotta.

Ivan Bushilo pakeni kotikylästään vuonna 1947, koska hän pelkäsi kostotoimia suojeltuaan Stalinin epäsuosioon joutunutta sotasankaria, marsalkka **Georgi Zhukovia**.

Sanomalehti Trud kertoi viime viikolla, että Bushilo oli rakentanut itselleen pienehkön mökin keskelle metsää ja elätti itsensä pyydystämällä eläimiä ja keräilemällä marjoja ja sieniä. Bushilon omaiset kuljettivat hänelle silloin tällöin vaatteita.

Trudin mukaan Bushilo päätti palata ihmisten ilmoille luettuaan omaisten tuomista lehdistä presidentti **Mihail Gorbatschovin** uudistuspolitiikasta Neuvostoliitossa.

Ivan Bushilo ja muutoksen viesti.

Tyrnimarja on Suomen appelsiini

Pohjanlahden rannikkokivikossa sinnittelevän tyrnipensaan keltaiset marjat päihittävät C-vitamiinipitoisuudessa appelsiiniä. Yhtä moneen suuhun ei tätä happamankirpeätä herkkua kuitenkaan riitä. Vaativa pensas kasvaa vain saaristossa, ja sen marjojen poiminta on vaikeaa.

Suomessa luonnonvarainen tyrnipensas kasvaa vain Pohjanlahden rannikolla. Se valtaa ensimmäisenä laskeeneen meren paljastamat kivirannat. Rantapuiden varjossa se ei paljon valoa vaativana kasvina pärjää.

Tyrnimarja voi sisältää C-vitamiinia kymmenkertaisesti appelsiiniä enemmän. Myös mustaherukka häviää tässä kisassa tyrnille.

Joissakin kulttuureissa tyrniä käytetään lääkekasvina. Myös liköörinvalmistajat hyödyntävät sen omalaatuista aromia.

Tyrnimarjan poiminnassa on omat niksinsä. Tiukasti kannastaan pensaaseen kiinnittynyt kypsä marja on ohutkuorinen ja pehmeä, ja poistaa helposti rikki varovaisenkin poimijan sormissa. Marjojen poimiminen ehjinä sujuu helpoiten syksyn pakkasten jäädytettynä ne läpeensä. Silloin ovat myös aromit parhaimmillaan.

Mehun mekaaninen korjuu rasittaa pensaita

Jos rastasparvet eivät ole ehtineet tyrnipensaille ennen myöhäissyksyn poimijaa, voi vastassa silti olla tyhjä pensas. Tyrnimehun puristaminen suoraan pensaista erilaisilla prässeillä on kasvanut lähes puoliteolliseksi toiminnaksi. Mehunpuristajat koluavat saariston joka kolkan, usein jo elokuussa marjojen ollessa vielä raakoja.

Mekaaniset prässit vahingoittavat aina jonkin verran pensaan oksia, minkä pelätään pitemmän päälle heikentävän pensaiden kasvua. Vaasan vesi- ja ympäristöpiiri ja Turun yliopisto ovatkin alkaneet tutkia eri poimintatapojen vaikutuksia.

Myös laki on asettanut suojaamaan tyrniä: 1983 kiellettiin asetuksella tyrnimarjojen kerääminen kasvin oksia katkomalla tai murentamalla.

JOHTAJISTA... jatkoa sivulta 3

720:een. Siitä huolimatta tuotanto on lisääntynyt. Kustannuksia pienentämällä Ogdzki pyrkii hankkimaan tilauksia länsisaksalaisilta yrityksiltä. Valtio saa tuloista 50 prosenttia veroina tavallisen 40 prosentin sijaan.

Osa työntekijöistä on valittanut Ogdzkin kapitalistisesta johtamistyylistä, mutta pohjimmiltaan hänelle on annettu anteeksi. Hallitus on tyytyväinen saatuihin tuloksiin, koska Ogdzki on parantanut tehotonta yrityksen kannattavuutta.

"Vaikka asia ensin satuttikin, ymmärrämme, että näin täytyy toimia talouden tehostamiseksi," ammattiyhdistysliikke Solidarisuuden jäsen sanoo.

Puolassa on kuitenkin tullut ilmi myös tapauksia, joissa epäillään nonmenklatuurin käyttäneen hallitusta hyväkseen. Niistä huolimatta monet virkamiehet epäroivät hankiutua eroon johtajista. Itä-Euroopassa on harvoja koulutusohjelmia, joista valmistuu suuryhtiöiden johtamiseen kykeneviä henkilöitä.

Steven Greenhouse
NEW YORK TIMES

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Finnish-American Rest Home, Inc.
1900 SOUTH DRIVE LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6190

Kaikkihan me toki tiedämme, että uuden vuosikymmenen aloittaminen on aina perin jännittävää. Omassa pikku päässä pohtii, millaista oli mennyt 80-luku.

Ehkä kielteisillä toteamus on, että itsekkyyks ja suvaitsemattomuus oli näkyvin ilmiö. Kovalla rahalla saadut arvot pääsivät arvoon arvaamattomaan.

Toivokaamme tältä vuosikymmeneltä enemmän inhimillisyyttä, suvaitsevaisuutta ja rakkautta lähimmäistämme kohtaan.

Täällä isossa perheessä alkanut vuosi on mennyt tuttua

latua.

Helluntaiseurakunnan lähestyöntekijä Saara Pyykkönen Taiwanista sekä Romani-ryhmä Suomesta antoi kauniin ohjelman sunnuntaina sekä viime perjantaina pidetyssä hartaushetkessä. Lämmin kiitos Teille!

Tämän kuluneen viikon kohokohta oli Lepokodin ystävien järjestämä 17.-vuosijuhla Annan Majassa lauantaina 13. p:nä. Siitä enemmän ensi raportissa.

Tahdon jälleen lausua sydämmelliset kiitokset Helping Hands -ryhmälle sekä Mr. Haapalle ja Yrjö Palmulle mu-

Tammik. 11, 1990

siikista, ym.:lle avustajillemme epäitsekästä työstänne täällä.

Sydämmellinen kiitos Emily Vertille äänilevy- ja kirjalahjasta kodillemme. Mrs. Vertti muutti kotimme hiljattain. Toivotamme hänelle viihtyisiä eläkepäiviä luonamme.

Lepokodin ystävät kutovat jälleen mattoja, joita voitte ostaa myyjäisistä.

Terveiden täyttämää tammikuuta.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Terveiset Floridasta

Tänne kuuluu nyt aivan kumia. Tiedotusvälineet ovat siitä kyllä kertoneet, mutta paikan päällä olevat saivat kokea tämän harvinaisuuden.

Kyllä sitä täällä päiviteltiin. Täällä oli niin kylmää, että Suomesta tuotu tikkivuorinen nahkatakki oli hyvin tarpeen. Halla vieraili täällä öisin.

Kaikki nuo suurenmoisen kauniit kukkaistutukset kotipihoilla, hotellien edustoilla ja katujen varsilla olivat eräänä aamuna vain muisto entisestä loistostaan.

Vain Annansilmä kukka oli jaksanut pitää puoliaan siellä täällä suojaisissa paikoissa.

Tänne tulleet turistikotivat luonnollisesti varustautuneet kesävaattein. Kylmän tultua piti lähteä kauppoihin etsimään lämpimämpiä vaateker-

toja.

Tällainen pitempi kylmäkausi on täällä hyvin harvinaisen. Paikallinen asukas kertoi, että viimeksi vuonna 1977 oli yhtä kylmää.

Keskipäivän aikaan jos löysi tuulen suojaista paikkaa niin aurinko kyllä lämmitti mukavasti, niin että se vastasi Suomen kesäilmoja.

Nuoret huimapäät menivät lainelaudoillaan tuolla merenselällä, eikä siellä monellakaan ollut surffiasuja yllään. Tuo edessämme avautuva merenselkä on hyvin viivahteikas. Joka päivä, jopa joka hetki se muuttaa väriään tummansinisestä turkoosinvihreään ja eräänä päivänä se saattaa olla useissa sinisen ja turkoosin ja hiekan ruskean ja valkoisen eri sävyissä.

Myös rannan korkeus vaihtelee kovasti. Joskus voi kävellä melko pitkälle ja vettä on vaan nilkkaan asti. Toisen kerran samassa paikassa voi olla äkkisyvä.

Joulupäivän aamuna kun lähdimme varhaiskirkkoon, eikä aurinko ollut vielä noussut, oli meren selkä kylmän ilman vuoksi korkean valkoisen usvan peitossa.

Kirkossa ollessamme aurinko ensisateet tulvahtivat ikkunoista kullaten kauniisti monet monet hopeahapset. Joulusanoma on aina uusi ja ihmeellinen ja runsaslukuinen kirkkoväki oli saapunut sitä kuulemaan.

Kotiin ajaessamme usva oli jo haihtunut ja meri oli tyyni ja syvän sininen. Vain valkoiset vaahdot harjat ratsastivat aaltojen myötä kohti valkoisena hohtavaa hiekkarantaa.

Jouluvalot koristuksineen ovat vertaansa vailla. Useat talot on koristeltu räystäitä ja nurkkapieliä myöten, eikä postilaatikoakaan ole unohdettu. Totta on sanonta, että Amerikassa kaikki on suurta.

Jo jonkun aikaa on ollut mahdollisuus matkustaa täältä junalla Miamiin. Minulla oli tilaisuus päästä katsomaan vammaisnuorten maailmankisoja Miamiin ja silloin tuli koettua tuo junamatka.

Oli todella mielenkiintoista seurata noiden nuorten kilpailuintoa ja -iltoa, joka heistä loisti.

Heitä katsellessa tuli mieleen ajatus, että onko se sittenkään niin suuri onnettomuus syntyä vammaisena, kun on kuitenkin noin myönteinen elämäntähtämys ja ilo.

On niin surullista kun monet nykynuoret, terveet kauniit ihmispolut tuhoavat itseään huumeilla. Heillä olisi paljon opittavaa vammaisnuorilta.

Noista kisoista ja siellä mukana olleista suomalaisnuorista kerromme kuvien kera tuonnempana.

Suosittelun tuota junamatkaa miellyttävänä kokemuksesta tänne tullee turisteille. Matkan hinta on vain kaksi dollaria.

Maila Andersson

Hemingwayn kissat elävät ja voivat hyvin Key Westissä

KEY WEST, FL - Kirjailija Ernest Hemingwayn rakastamat kissat asuttavat tyynesti Hemingwayn taloa Key Westissä, narkkareitten, homojen ja isojen kalojen kalastajien suosikkikaupungissa.

Täällä aika pysähtyy; Hemingwayn adjektiivon, tunteilematon proosa muuttuu lihaksi. Täällä kissojen päivät jatkuvat kissanpäivinä vuodesta toiseen, lämmössä, ihailijoitten kunniottamana.

Key West sijaitsee Floridan kärjessä, valtaviiden siltojen yhdistämien Keys-saarien ulommaisena, vain 145 kilometrin päässä Kuubasta.

Ilma on trooppisen kostean-lämmin vuodenajasta toiseen. Kaupunki on matala, ja ennen homoja ja turismia Key West lieene ollut ilmeisen idyllinenkin, palmuineen.

Ison koiran kokoinen ja virtahevon näköinen juutalaiskala möllöttää Aquariumissa. Turistit vaeltavat pääkatu Duval Streetillä. Rooftop Cafessa kaksikymppinen Cindy Gries laulaa rockjazzia yksin sähkökitaransa kanssa ja haaveilee pääsystä laulamaan New Yorkiin.

Ernest Hemingway kirjoitti 70 prosenttia kirjoistaan Key

Westissä. Täällä syntyivät muunmuassa *Kenelle kellot soivat* ja *Jäähyväiset aseille*.

Kissojen makea elämä

Key Westin talonsa Hemingway osti noin 7,000 dollarilla, asuttuaan Pauline-vaimonsa kanssa ensin autoliikkeen yläkerrassa korvauksena saarelle vielä saapumattomasta autosta.

Talossa vallitsee tänään rauhallinen, hiljainen, miellyttävä tunnelma. Palmut ja muut puut reunustavat museonähtävyytenä toimivaa aluetta kiviäidan ohella kaikkialta.

Hemingwayn työhuone sijaitsee lisärakennuksessa. Tähän Key Westin ensimmäiseen kivrakennukseen pääsi itse asuintalosta aiemmin pelkästään catwalkin, heiveröisen sillan kautta, jota uskalsivat käyttää pelkästään kissat ja Hemingway itse. Näin eivät ihmiset päässeet häiritsemään ajattelua ja kirjoittamista.

Työhuone ja kirjoituskone; kuin ennen.

Hemingway työskenteli varhaisesta aamusta iltaapäivälle, jolloin lähdettiin poikien kanssa kalalle tai kaljalle, kylälle.

Talossa ovat viidenkymmenen vuoden ajan hallinneet kissat, Hemingwayn rakastamat ja kaitsemat. Viitisenkymmentä kissaa viettää tänäänkin päiväänsä talossa. Jo kissanruokanielee perikunnan varoja rei-

lun tuhatta dollaria kuukaudessa, ja siihen hoidot päälle. Mutta näin on päätetty ja näin Ernest asian haluaisi.

Jo en baari on nyt rokkimesta

Hemingwaylla oli tapana ostella lahjoja kissoilleen. Kerjätkaa sivulla 6

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkkeitä kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavara-kauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

Uhrilajista parfyymiteollisuudeksi

Raamatusta on kautta aikain etsitty ennusmerkkejä milloin mihinkin.

Mutta Raamatusta löytyy paljon muitakin.

Kuten parfyymiresepti. Ensimmäinen hajuste syntyi balsami- ja santelipuita poltettaessa. Tämä oli uhrilahja, lepytysuhri jumalille, joilta anottiin suopeutta ihmisen elämäntaipaleelle.

Tuoksut ovat välittäneet omaa merkikieltään ja ohjanneet ihmisten käyttäytymistä jo 5000 vuoden ajan. Ensimmäisinä tuoksua käyttivät hallitsijat hoveineen. Koko antiikin ajan leijui raskas tuoksu Välimeren maiden yllä.

Parfyymiteollisuus syntyi vuonna 1190. Alkuna se sai käsineistä: Ranskan kuningatar Katarina di Medici halusi hyvälle tuoksuvalle nahkakäsineet. Heti alkuvuosina hajuvesiteollisuus keskittyi Ranskaan.

Kaikki raaka-aineet saatiin luonnosta. Sadot vaihtelivat vuosittain, mutta myös maailmanpolitiikan tilanne vaikutti raaka-aineiden saatavuuteen.

Ensimmäisen synteettisen tuoksun parfyymiteollisuus loi 150 vuotta sitten. Parfyymien tuottaminen sai aivan uusia ulottuvuuksia.

Tuhansia

Nykyään käytettävissä on yli 4000 tuoksua. Luonnosta saatavat aineet ovat edelleen samoja kuin satoja vuosia sitten. Hajuvesiin käytetään noin 1700 eteeristä öljyä.

Kasvikunnasta saadaan kukkaistuuksia, kuten ruusu, jasmiini ja laventeli. Sitruustuoksua ovat sitruuna, appelsiini ja bergamotti; lehti- ja juurituoksua veteiver ja pat-suli. Aromaattisia puuöljyjä saadaan setri- ja santelipuusta. Ruohoista käytetään sitruunaruohoa, citronellaa sekä inkivääri- ja ruohoa. Mausteina hyödynnetään yrttejä: vaniljaa, neilikkaa, manteliöljyä sekä tuoksuvia hartseja.

Eläinkunnan tuoksuista käytetyimpiä ovat myski, ambra ja sivetti.

Tuoksu

Hajuvesi on hyvin nirso ostettava, koska sen tuoksu muuttuu iholla. Sanotaankin että parfyymin tuoksu elää. Ensituoksu syvenee ja tasoittuu iholla aineosien haihtuessa.

Hajuvettä ei pitäisi ostaa

ensituoksun perusteella. Ensivaikutelma katoaa pian ja jäljelle jää niin sanottu sydäntuoksu, joka voimistuu. Vasta tämä tuoksu antaa parfyymille sen luonteen, jonka perusteella tuoksua kuvailaan.

Kun tuoksusuunta on selvillä, kannattaa tuoksua koella ensin pahvisille korteille. Näin voi arvioida useampia vaihtoehtoja ilman että hajuaisti turtuu. Jos olet ostamassa hajustetta itsellesi, koele sitä lopuksi ihollesi.

Suihkuta riittävän kaukaa, jotta suihke tulee ohuena. Anna kuivua ja lämmitä ennen kuin haistelet. Haista vain kerran. Älä vie kättäsi aivan nenään kiinni, vaan haistele kauempaa.

Ruumiinlämpö saa hajuveden elämään. Hajuvesi viihtyy paikoissa, joissa veri sykkii lähellä ihoa. Korvannipukat, korvantaustat, käsivarsien sisäpinnat, ranteet, kyynärtaipeet sekä niin sanottu haju-kolmio - olkapää ja kaulan alaosa - ovat parhaita sijoituskohdita.

Tuoksua voit laittaa myös hiuksiin. Vaatteisiin sitä sen sijaan ei kannata suihkutella.

Voimakkaat saippuat ja deodorantit sotkevat hienon parfyymin tuoksun. Epämääräisiltä tuoksusekoituksilta välttyä, kun käytät hajuttomia tai parfyymisi sarjaan kuuluvia hygieniatuotteita.

Parfyymin tulee sointua kantajansa koko persoonallisuuteen: tyyliin, pukeutumiseen, kampaukseen ja ehostukseen. Romanttinen tuoksu rikkoo urheilullisen kokonaisuuden, ja päiväksi valitaan erilainen tuoksu kuin juhlaan. Päiväkäyttöön suositellaan yleensä kevyempiä ja miedompia tuoksua kuin iltaan. Parfyymin valinnassa asiantunteva myyjä on arvokas apu.

Tuoksu on osa persoonallisuutta.

HEMINGWAYN ... jatkoa sivulta 5

Hemingwayn kodissa vieraillee vuosittain 15,000 turistia.

ran Ernest päätti ottaa kaverinsa Joe Russellin pitämästä *Sloppy Joen baarista* tavallisen koston illan päätteeksi mukaansa valtavan, kivisen pisuaarin kissoilleen.

Hemingway raahasi selässään kivitalon painoista pisuaaria yön pimeydessä kilometrin matkan. Kuten asiaan kuuluu, vaimo Pauline oli raivoissaan ja kauhuissaan.

Tänään valtava järkäle toimii kissojen vedenjuontipaikkana. Museona toimivan talon opas esittelee joka paikassa kuhertavien Hemingwayn kissojen jälkeläisiä nimeltä, suurella rakkaudella.

Kissat pysyttelivät omilla paikoillaan, omilla revireillä talon alueella. Turistit eivät niitä häiritse. Hemingwaylla oli myös kaksi koiraa.

Sloppy Joen baarissa soitetaan tänään elävää rokkia. Tungosta riittää jo iltapäivällä. Seiniä korostavat lukuisat "Papa" Hemingwayn kuvat; Hemingway-paitojen, lakki- ja muitten tunnusten myynti on mittava.

Kaikki Hemingwayn astiat olivat käsintehtyä Made in Finland, Helsinki, oppaat tietävät kertoa.

Asioita, joista ei puhuta pitää vaieta

Hemingwayn alkoholismista ja itsemurhasta ei kodin opaskierroksella puhuta mitään. Toisaalta eivät Hemingwayn vaikeimmat vuodet sijoittuneetkaan tänne; mies ampui itsensä 2.7. 1961 Ketchumissa, Idahossa.

Elämä paljastui siinä, missä ihminen tajusi kuoleman; kuten Hemingwayn kirjoissa.

Kysyttäessä opas toki kertoo faktat ja mielipiteensä Hemingwayn kohtalosta:

- Hän oli onneton, miserable. Hän ei pitänyt elämästään. Hänellä ei mielestään ollut mukava elämä.

Vaan mitä Hemingwaysta

olisi tullut, jos hänellä olisi ollut vaimo, joka rupeaa murtamaan Ernestin päätettyä lähteä vuodeksi Espanjaan sotakirjeenvaihtajaksi tai aloittaa mykkäkoulun, kun Ernest lähti poikien kanssa dokamaan Sloppy Joelle?

Viimeiseen senttiin

Palatessaan Espanjasta väsynyt Hemingway oli pennitön. Pauline oli tällä välin miestään miellyttääkseen rakentanut tuolloin ennenkuulumattoman, suolavettä käyttävän uima-altaan pihalle.

Kuultuaan, että allas oli maksanut loppujen lopuksi hirvittävien mokien vuoksi kolme kertaa enemmän kuin

itse talo, Hemingway heitti taskustaan löytämänsä kolikon maahan:

- Pauline, kun olet käyttänyt kaikki rahani, voit saman tien käyttää viimeisen senttinikin.

Samainen sentin kolikko on nyt muurattu kiinni sementtiin.

Muutamaa viikkoa sitten opaskierroksen mukana kulki koko rundin muuan vanha mies. "Mitä catwalkille on tapahtunut?", mies kysyi opaalta kierroksen loputtua. Jutustellessa kävi ilmi, että mies oli käynyt talossa viikoksi vuonna 1940.

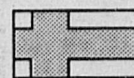
Hän oli Ernestin poika Jack Hemingway.

Juha-Pekka Tikka
(Demari)

FLIGHT ATTENDANTS

DO YOU KNOW?

»... jotain erikoista ilmassa.»

Your facility for foreign languages, particularly Finnish, Swedish, German, French, Japanese, Spanish, Polish, or Dutch, can help land you an exciting career as a Flight Attendant with American Airlines.

We'll start you off with comprehensive and personalized training at our exclusive 40-acre Flight Attendant Training Center outside the Dallas/Fort Worth International Airport. Here, you'll learn all aspects of passenger safety and service; and we'll enhance all the qualities that will make you a successful Flight Attendant.

After training, it's "Welcome Aboard!" as our newest Flight Attendant. As you gain experience and seniority, you'll have the opportunity for flight assignments where you can use your linguistic abilities.

MINIMUM QUALIFICATIONS

- ☐ Friendly, outgoing personality with neat, well-groomed appearance.
- ☐ Willing and able to relocate.
- ☐ You must be a U.S. citizen or already possess the legal right to work in the U.S.
- ☐ High school diploma or GED.
- ☐ Height: 5'1½" to 6'0" without shoes. Weight in proportion to height.
- ☐ Age: 20 years minimum.
- ☐ Vision: 20/50 minimum (each eye). Corrective lenses acceptable.

Two years college or two years public contact experience preferred. If qualified and interested, please contact us immediately. And »Hyvää onnea!«

Please send a self-addressed, business size envelope for an application and career information to:

American Airlines, Inc.
Flight Attendant Recruitment
P.O. Box 619410, Mail Drop 4125
Dallas/Ft. Worth Airport, TX
75261-9410 ATTN: Dept. FA9

If interested in other career opportunities at American Airlines, please send your resume to:

American Airlines, Inc.
P.O. Box 619616, Mail Drop 3K28
Dallas/Ft. Worth Airport, TX
75261-9616 ATTN: Dept. AA9

American Airlines

An equal opportunity employer

Kuolleita

Esther E. Peltola

BREWSTER, MA - Helmi Esther Elizabeth (Friberg) Peltola, 75, kuoli jouluk. 26, 1989 Hyannisissa sydämensä lakattua toimimasta.

Hän oli syntynyt Quincyssä heinäk. 11, 1914 Kustaa Arvid Fribergin (1886-1926) ja tämän vaimon Amanda Elizabethin (1885-1921) tyttärenä.

Perheessä oli myös poika Wäinö Arvid Friberg, joka syntyi 1912 ja kuoli 1916. Vanhemmat saapuivat Suomesta vuoden 1905 paikkeilla.

Isä Arvid oli kivenhakkaaja ja muusikko, vetopasuunan soittaja. Hän soitti Huuhkaja Soittokunnassa ja oli Quincyn Kansallissoittokunnan perustajajäsen (1908).

Esther menetti äitinsä vuoden 1921 helmikuussa ollessaan vain 6½-vuotias. Arvid meni uudelleen vihille syys. 30, 1922 Amanda Mary Lehtisen kanssa. Pariskunnalle syntyi tytär kesäk. 5, 1923.

Esther muutti asumaan Mr. ja Mrs. Wäinö Stenvallin luokse. Siellä asuessaan hän sai päästötodistuksen Quincy High Schoolista, ja valmistui sen jälkeen hammashoitajaksi Forsyth Dental Schoolista Bostonissa.

Edesmennyt työskenteli Quincyn alueella ja kuului Emanon klubiin.

Elok. 28, 1940 hän avioitui gardnerilaisen Eino Walter Peltolan kanssa. Pariskunta

asui Worcesterissa vuoteen 1958, jolloin he muuttivat omaan kotiinsa Brewsterin tyttärensä Elinin kanssa.

Esther omisti lahjatavara-kaupan, myyden ja valmistaen keramiikkatöitä. Hän kuului myös paikalliseen puutarhaklubiin, naisten avustustoimikuntaan, Baptistikirkkoon ja sotaveteraanien apujärjestöön.

Kaipaamaan jäi aviomiehen lisäksi tytär Elin Whiting South Yarmouthissa; sisarpuoli Aune Albanese Tekasissa; ja kolme tyttärenlasta, Ty, Terri ja Adrian Whiting.

Muistotilaisuus pidettiin Brewster Baptist kirkossa.

Arthur A. Riihimäki

QUINCY, MA - Arthur Alexander Riihimäki, 78, kuoli tammik. 4, 1990 Quincyn sairaalassa sydämensä lakattua toimimasta.

Hän oli syntynyt heinäk. 9, 1911 Quincyssä Matti (1871-1939) ja Ida Maria (Salo) (1876-1948) Riihimäen poikana. Isä oli kotoisin Juvasta, äiti Lohtajalta.

Isäsä saapui Quincyyn vuoden 1894 paikkeilla, jolloin hän liittyi myös Uljas Koitti Raittiusseuraan. Vuotta myöhemmin, Antti Heleniuksen ja Sakri Nikkarikosken kanssa ja pastori Andrew Groopin avulla hän perusti Quincyn Evank. Lähetysseurakunnan, mikä

myöhemmin muutettiin West Quincy Congregational kirkoksi. Riihimäet kolmine poikineen ja kolmine tyttärineen osallistuivat erittäin aktiivisesti kirkon toimintaan.

Arthur sai päästötodistuksen Quincy High Schoolista 1929, minkä jälkeen hän opiskeli puutarhanhoitoa, erikoistuen kukkien kasvattamiseen Massachusettsin yliopistossa Amherstissä.

Runsas 39 vuotta hän huolsi Quincyn sairaalan pihamaata. Lisäksi hänellä oli oma puutarha kotonaan. Kirkon hankittua Camp Clear Bible Camp Carverissa hän tarjoutui huolehtimaan leirin pi-

hamaasta.

Isänsä esimerkkiä noudattaen hän paneutui kirkkotoimintaan vakaumuksella, laulaen kuorossa, soittaen kitaraa ja edustaen kirkkoa liittokokouksissa.

Vaimonsa Rita Gustava Rosenbergin hän tapasi Fitchburgin lähetyskirkon Wyman Pondilla toimivalla Raamatuleirillä. Avioliittoon heidät vihittiin syysk. 29, 1940. Heille syntyi kolme poikaa. Kotitoimiensa lisäksi Rita osallistui kirkon toimintaan ja lauloi duetteja Arthurin kanssa.

Kaipaamaan jäi vaimon lisäksi pojat George Matthew Eugene, Oregonissa, Arthur Alexander West Hartford, Conn.:ssa ja Paul Arvid Burlington, Conn.:ssa; kolme siskoa, Esther Thompson, Weymouth, Lillian Rollins, Baintree ja Helen Hyvönen, Moxee, Wash.; sekä kuusi lastenlasta.

Matthew A. Hannel hautaus-toimisto huolehti hautauksesta. Pastori Keijo Aho toimitti muistosiunauksen West Quincy Congregational kirkossa.

Hautaaminen tapahtui Mt. Wollaston hautausmaahan. Hautausta seurasi kirkon naisten järjestämä kahvitilaisuus.

Vainajaa voi muistaa teke-mällä lahjoituksen kirkon muistorahastoon.

Hiljenny ja odota Herraa

Jesajan kirjan luvusta 30 avautuu sanat: "Sentähden Herra odottaa, että voisi olla teille armollinen, sentähden Hän nousee armahtaaksensa teitä, sillä Herra on oikeuden Jumala. Autuaita kaikki, jotka Häntä odottavat." Ja psalmista 37 sanotaan: "Hiljenny Herran edessä ja odota Häntä."

Tiedämme, että odottaminen tuntuu malttamattomalta jopa ikävältä, olipa asia mikä tahansa odotuksen suhteen. Mutta kiitos Jumalalle, oikeuden Jumala tietää otollisen ajan odottajan kysymyksiin ja asioihin.

Meillä ihmisillä on elämämme päivien saatossa suuria ja vaikeita asioita, joihin olemme pyytäneet apua Jumalalta, jolta yksin kaikki apu tulee. Kun apu ja vastaus viivästyvät, silloin heikko ihminen alkaa tuntea taakkansa ja ahdistuksensa vielä raskaampana.

Ei ollenkaan ole ihme, jos sydän itkee. Olemmekin kynnellaakson matkajia - ahdistusten, ja monenlaisten kärsimysten polttamilla teillämme.

Mutta saakoon meitä lohduttaa raamatunpaikkamme jae 19 seuraavasti: "Sinä kansa, joka asut Siionissa, Jerusalemissa, älä itke, Hän on sinulle armollinen, kun apua huudat, sen kuullessaan hän vastaa sinulle kohta. Vaikka Herra antaa teille hädän leipää ja ahdistuksen vettä, ei sinun opettajasi - (sinun Jumalasi) enää kätkeydy, vaan sinun silmäsi saavat nähdä sinun opettajasi".

Kiitos Jumalalle, että juuri tälläkin hetkellä saamme oimistaa Sanan lohdutuksen: "Lapseni, älä enää itke." - Jumala näkee kyynelemme. Hän tietää kyynelemme aiheen. Hän kuulee elämämme häiriintyneen laulun, joka on suruvoittoinen silloin, kun sydän ei voi - eikä jaksa ylistää Herraa.

Tiedämme, että tämän maailmanajan rannoilla vaeltaa lukuisa joukko kanssamatkajia yksinäisinä ja turvattomina, elämän lohduttoman käden taluttamina. - Ilman Jumalaa moni on kulkenut harhaan, eksyen elämän erämaahan ja synnin pimeyteen. Mutta -

sinnekin Jumala kuulee itkun - ja Hän tahtoo olla armollinen sanoessaan: "Kun apua huudat, sen kuullessaan hän vastaa sinulle kohta."

Psalmien kirjassa sanotaan: "Kun kuljemme kynnellaakson kautta, on se kerran muutettu lähteitten maaksi." Silloin itketään ilosta. Ilo ja riemu on saavuttanut meidät. On päästy yli synkän, tietämättömän taipaleen. Itku on muutunut ylistykseksi.

Silmämme saavat nähdä hänet, joka rakkaudessaan antoi mielle hädän leipää ja ahdistuksen vettä. Nämä oli katettu elämämme pöydälle siksi, että oppisimme kuuliaisuuden tien, ja palaisimme sille käskystä, joka varoittaa poikkeamasta oikealle tai vasemmalle: "Tässä on tie, sitä käykää." (Jae 21)

Tällä tiellä kuljetaan tulevaisen maan ja tulevaisen voiman vyöttäminä. Taivas seestyy, näemme jo kaukaa sen kajon, ja kohta alkavat paistaa ikuiset päivän säteet. Armollinen Jumala on lähellä meitä. Sentähden - hiljentykäämme Hänen edessään.

Hän tahtoo sanoa sinulle "Älä enää itke." Itkusi on muuttunut lähteitten maaksi ja syyssade peittää sen siunauksilla. Olet autuas odottaessasi Herraa."

Kerttu Kopsala

Kotieläimen sokeritauti hoidettavissa

Jos lemmikkisi kärsii karvanlähdestä, juo tavallista enemmän, väsyä ja muuttaa syömistään, sillä voi olla diabetes eli sokeritauti. Eläimen sokeritauti voidaan pitää kurissa lääkkeillä ja dieetillä samoin kuin ihmisenkin.

Hoitoon kuuluu lääkärin tarkastus kuukausittain ja päivittäiset insuliiniruiskeet. Veren sokeripitoisuus pidetään tasaisena säännöllisillä ruoka-ajaoilla.

Kissan tai koiran diabetes voi olla perinnöllinen, mutta se saattaa myös kehittyä liikapainon vuoksi tai lääkkeiden ja sairauden sivuvaikutuksena.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Let's not forget . . .**

FITCHBURG, MA - On December 3 the Central Committee here sponsored a Finnish independence celebration at Saima Park, which featured a commemoration of the 50th anniversary of the Russo-Finnish Winter War of 1939-40.

Consul Edwin E. Kaarela was one of the speakers that afternoon. The following is the text of his remarks.

This is a story of a David who didn't kill Goliath. This is about a David who brought Goliath to his knees.

This is the story of a people - genetically linked to each of us, who during a five year period displayed a tenacity and courage never before seen in the annals of war . . . a people, outnumbered in population and in fighting forces by at least 40 to 1. Imagine, each of us having to go outside to fight against 40 well armed fighters backed with tanks and artillery.

I can recall, though not as clearly as I would like, the day of November 30, 1939. That was the awful day of the overall attack and invasion by the Russians based on the most outlandish lie . . . that Finnish forces had invaded Russia.

The day following, December 30, 1939, I as a paperboy for the Raivaaja, delivered 125 copies of the RAIVAAJA to my cus-

tomers. THIS RAIVAAJA [He holds up a copy of the December 1, 1939 issue]

It was a cold, windy and snowy afternoon, and for the first time in my paper route, just about every customer came out of the house to meet me in order to get their hands on the RAIVAAJA. They had, of course, heard the radio news - now they wanted first hand information from their newspaper.

During December, 1939, each daily issue of the RAIVAAJA carried news of the Winter War, listing and describing battles, names of dead and wounded, with some of the best editorials ever written.

The paper grew thicker and thicker. On one occasion, the paper was so heavy that I had to make two trips to the Raivaaja building to pick up the rest of my route - they were just too heavy to carry at once.

There was a great activity in the Finnish neighborhoods and communities during the Winter War - as well as those that followed.

Led by our esteemed Oskari Tokoi and Heikki Puranen, and those within the RAIVAAJA circle, cries for relief for the Finns were made and heeded.

Clothing, socks, shoes, blankets, bandages, various supplies were donated by people in the area (and throughout the United States) and collected by

most of the Finnish community. . . bundled up, packaged and shipped to Finland. I recall the Raivaaja building and the Reipas gym being filled with people, sorting, packaging and carrying material.

You'll notice that earlier I said most of the Finns participated in this collection of needed supplies. Yes, there were a handful and a half, at the time, of what I call "tainted" Finns - those of the Red persuasion, who were still loyal to the Bolshevik types in Russia, still believing that Finland would become a satellite of Russia.

These people didn't help, but were secretly pleased. They were talked about by the loyalist Finns and I remember many of the family names to this date.

Ten days preceding the overall attack on Finland, specifically, on November 20, 1939, the Russian Army invaded a small portion of Finland in the Terijoki area and pulled the same baloney as many oppressive countries have done since then . . . that is, the Russians put into the invaded area their own hand-picked Prime Minister who set up what was later called the "Terijoki government" and asked the Russians for military help against oppressive Finland! (Exactly what was done in poor Afghanistan)

And, who do you think they

they put into power as Prime Minister? Otto Wille Kuusinen, a Finn who was a member of the Russian Politburo since the Finns gained independence in 1917 . . . who with our friend Oskari Tokoi, fled Finland but who took the big step to the left unlike Tokoi, who immediately recognized the dangers in the new Russian government.

In fact, Kuusinen was a Communist since the early days in Finland and was always an adherent of the Russian cause. It is interesting to note that Otto Wille Kuusinen's daughter, Hertta Kuusinen, had remained in Finland and during the period 1945-50 was a strong leader of the Finnish Communist Party, trying to take power internally . . . that's when the popular motto "jo riittää" [enough already] gained momentum and threw the Communists out of serious contention.

Back to the war. Incredibly, the Finns were involved in four wars beginning on November 30, 1939.

The first, of course, was the Winter War, whose 50th anniversary we are celebrating today.

The second was the Continuation War which lasted a good four years.

The third, which we don't speak of as much, was the German war where the Finns, by virtue of the peace treaty with Russia, were obliged to drive the German forces out of Finland.

The Germans originally came to Finland to fight their war against the Russians on a different front. They didn't want to leave since their war against Russia wasn't over.

This was an awful war since it covered a huge area from East to West from the Russian border to the border of Sweden. The retreating Germans caused a great deal of damage by pilfering and burning buildings, entire towns even, and causing harm by planting thousands of mines. Even the city of Vaasa, for example, was half destroyed - that's why we have today an old Vaasa and a new re-built Vaasa.

The fourth war is my own characterization. This is the "War of Reparations".

The peace treaty with Russia required the Finns to pay enormous reparations to Russia for losses during the war. And these reparation payments were geared to 1945 values. That is, if a length of steel cost \$100.00 . . . but in 1950 rose in value to \$200.00, the Finns only got credit for \$100.00 for two lengths of steel.

This "War of Reparations" continued for years but eventually was paid in full by the Finns. Why don't we hear more on this part of Finnish *sisu*?

I am not the one to stand here and speak about the Winter War or the others. I wasn't there. I wasn't at the front. I wasn't

showered by bombs in Helsinki.

There are those here today, likely, and certainly in our community who were there and who could speak of those days more eloquently than I.

We can imagine, however, how it must have been . . . only 22 years after the close of the bitter Civil War in Finland, to go through another war - and this time *united*.

It would be like going through another World War II in 1962 . . . or another Vietnam in 1992.

I will, however, suggest you read or re-read the recent RAIVAAJA [the issue of Nov. 30, 1989], especially John Virtanen's account. And, I suggest we re-publish more of the 1939-44 issues or articles from the RAIVAAJA, and to hear more from those personally involved.

In closing, I'll speak of a few individuals I have known or read about to indicate the courage and skills of the fighting forces.

One is about a man, still living in this area, who was a soldier at the front lines. Besides setting up a new sauna as the fighting front moved this way or that, he and some of his friends would set out at night, crawling and creeping through and behind enemy lines to capture, wound or kill opposing forces. His count was 48.

Another story, a ski trooper, a fighter on cross-country skis, dressed in white to blend with the snow, with a few others skied behind enemy lines on frozen Lake Lagoda and planted hundreds of pounds of explosives, and waited for that moment when Russian reserves were brought up. - tanks, rolling armaments, supplies - and, at the appropriate moment, set off the explosives and sent them all to the bottom of the lake.

Let's not forget those heroic individuals who ran broadside up to Russian tanks and let them have a "Molotov Cocktail" - and let's not forget those civilians who worked at the alcohol and gasoline works, who labored weekends and overtime without pay in order to make these delicious cocktails.

I leave it to others to continue this description, except for one more item.

We haven't heard much of the Finnish fighter forces, the air forces of Finland, during this time. I have here a book, published in Finland, that speaks about Finnish fighter aces . . . *Hävittäjä-ässä*. This is most outstanding. Let me read about a few of them . . .

[The fighter pilots mentioned by Consul Kaarela included Eino Ilmari Juutilainen, born Feb. 21, 1914, in Lieksa. In 437 sorties from Dec. 19, 1939, to Sept. 3, 1944, he shot down 94 planes. Also mentioned was Eino Antero Luukkanen, born June 4, 1909, in Jaakkima. From Dec. 1, 1939, to August 5,

Turn to **FORGET** page 10

(Wide World Photo)

VENÄLAISTEN POMMITUKSEN JÄLKISEURAUKSIA

Vaasan asukkaat kasaavat kaikki tavaransa mitkä ovat pelastettavissa, kadulle.

Above is a photo which was published in RAIVAAJA during the Winter War. The caption reads: **THE AFTERMATH OF RUSSIAN BOMBING;** Residents of Vaasa gather in the street all the belongings they can salvage.

The ticket for 'free'

By Walter M. Poti

As a boy growing up in a small New England town in the early 1900's I enjoyed, and would long remember, three holidays - Christmas, Fourth of July and CIRCUS DAY.

* * *

On this summer day, word spread like wildfire that the man from the Circus had come to town on the morning milk train and was, even now, at the Newport Hotel.

This man was not the Pied Piper of Hamlin, but for every boy in town, he might just as well have been. Each boy, in his own way, had wheedled himself out of his morning chores, and was now milling with his friends, excited and noisy, in the street in front of the hotel.

The advance man for the circus beckoned the boys into the hotel lobby, and after calling for quiet, opened his suitcase, revealing a stack of brightly colored posters with the printed words "The Ringling Brothers-Barnum & Bailey - Greatest Show on Earth" with a date, August 11, when the circus would be in our town.

The man handed a bundle of posters to the nearest boy with instructions that they were to be placed in the front windows of every store and shop on Main Street, with the proprietor's permission, of course. For establishments like the Ice Cream Emporium, Betty's Beauty Salon, and Tony's Sanitary Barbershop, that had no street-facing windows, the signs were to be left inside.

A hammer and a box of tacks were given to other boys. Their posters were to be tacked up on every telegraph pole, the wall of the covered bridge, barn walls that faced the road, fences and chicken coops. For pure devilment one of the boys tacked a poster to cover the crescent moon of Patty Dooley's privy. Patty left it there long after it was faded and washed out.

"After you boys leave your posters come back here and I'll give you, absolutely no charge, one FREE ticket to the Circus," the man explained, with emphasis on the word 'free'.

But there were more boys than posters, the suitcase was empty. There would be no 'free' ticket for me!

* * *

I studied the wall calendar from Rowell's Feed and Grain Store. I had no interest in the message that "Rowells carried only the very best for cows, chickens, and horses". I wanted to know how many days to Circus Day. I counted twelve.

I knew that if I only waited and mooned, twelve days would drag on and on, maybe forever, but if I kept myself real busy, days might go by faster. Without being told, I weeded and hoed the garden, kept the kitchen

woodbox well filled, and to mother's utter surprise, offered to do the dishes.

She felt my forehead to make sure that I wasn't coming down with something. I played baseball with my friends, spun tops, played jacks, knuckled marbles, rolled barrel hoops, went fishing and swimming and climbed trees.

Several times a day, I checked the calendar.

I listened and stared at the kitchen wallclock, counting and recounting the ticks and tocks and the numbers around the face, until satisfied that somehow none had been secretly added to the regular twelve.

Days followed days at their own pace until in due time the day that is today was also the day before Circus Day.

Remembering that the best fun times had been the Night Before Christmas, and the Night Before the Fourth, I reasoned that it would be so on the Night Before Circus Day.

* * *

Well after bedtime I was dangling my legs over the edge of the freight house loading dock.

Oblivious to pointy slivers in the roughened much worn platform pricking my backside, I was completely fascinated by the kerosene torch and lantern lighted activity around the blue and yellow circus train on the siding below. Even in the dim flickering light one could read the red letters: THE GREATEST SHOW ON EARTH.

The clock in the Town Hall tower struck the hour of midnight, the twelfth stroke announcing a new day, the long awaited Day of the Circus. The night before the day had slipped into the past.

With the coming of daylight lion and tiger cages and red and gold wagons were drawn by horses and nudged by elephants into a row, one behind the other. A wood fire was built under the boiler of the steam calliope. The roustabouts changed the overalls, some for clown costumes, some for the bejeweled body fitting scanty clothes of bareback riders, high wire and trapeze acrobats.

With a shrill whistle by the fancy dressed circus master, the parade moved from the railroad yard up to Main Street. I followed the piercing sound of the calliope's rendition of Sousa's March the length of Main Street, onto Pleasant and up Elm to the pasture where the big top and smaller tents had already been set up and waiting.

* * *

The trainer, staking out two elephants next to a large wooden tub saw me sauntering near-

by.

"Ahoy me lad, ye looks like a sturdy bucko, would ye like a nice FREE ticket to the show?" with emphasis on the word 'free'.

I jumped to attention "I would, sir, I surely would sir, thank you sir."

The elephant man handed me two empty pails, and being a man of few words, pointed to the empty tub and gestured toward the river at the bottom of the slope. Skipping downhill swinging the empty pails, I thought "Gee whiz, gosh, this is going to be easy, like falling off a log."

Climbing and crawling back up the hill with two full pails of water that I was trying not to spill, showed that this was no lark, just plain hard work.

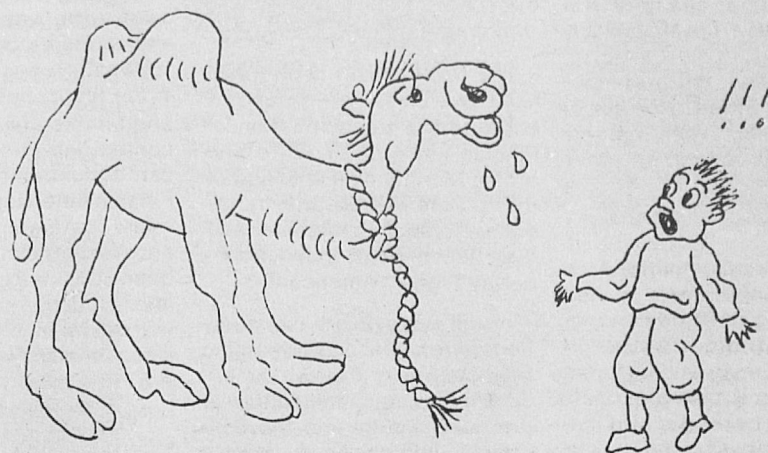
I emptied the pails into the tub, but almost before the water reached the bottom the elephants had siphoned the tub dry!

The elephants waved their up-turned trunks in the air as if to demand "more, more."

I, the would-be elephant waterboy, exclaimed in disbelief "Jumping Holy Cow Jehosaphat 23 Skidoo! Thoughts bounced around in my head that the river would be dry before these water-soaking critters got enough to drink and that by then I would be a grown man too old to care for a free ticket.

The elephant man was unshackling his charges, called to me.

"Sorry me lad, but me and me beasties have work to do, thank ye just the same." The still thirsty elephants walked away without a backward glance and were already shoving animal cages into a better arrangement.

Left alone at the dry tub I had a hard time deciding, should I be glad to be free of this onerous chore? Or should I be sorry for myself for now again there would be no free ticket?

* * *

The afternoon performance was over. Folks were lined up at the ticket wagon and sauntering into the Big Top for the evening show.

The Ringmaster in shiny patent leather boots, white riding britches and scarlet coat, holding his long whip in one hand and his black stovepipe hat in the other, walked over to the loitering group of boys. Believing that they must be guilty of something, the boys were ready to turn tails and run.

"Ho boys! Would you like a FREE ticket?" Again with the accent on 'free'.

My friends and I, now all ears, stood our ground.

"Come, follow me" he shouted with a wave of his arm, turned and walked into the tent, we close on his heels. Behind a rope corral milled a herd of beautiful miniature horses. A stablehand lead the ponies one by one from the roped area and handed a leadline to the nearest boy. Soon the corral was empty of twelve ponies.

But there were thirteen boys, I was the odd-boy out!

The understanding ringmaster pressed the loose end of a rope into my hand with an invitation "Here, my lad, meet Nelly." I looked along the rope expecting a small pretty pony attached to the other end, but no, here I was face to almost touching face with a most ugly mean looking animal, with a fat lip curled into a sinister sneer. Her nostrils, the size of coffee cups, flared and snorted as she exhaled into my face her horrid

smelling breath, strong enough to uncurl a horseshoe!

With long lashed bug-eyes knitted together by one continuous heavy brow she disdainfully studied the kid at the end of her rope.

I only wanted to drop the rope and escape, but paralyzed by fear, my clenched hand refused to open, my feet seemed frozen to the ground. All I could do was stand and return stare for stare. I dared not take my eyes away from her forbidding face. I did not care if Nelly had one hump or two lumps, or if she was a dromedary or a camel. I only knew that she sure was not a fancy prancing pony.

A shrill blast from the ringmaster's whistle brought me to attention. The circus band, after a couple of false oompas, struck up with gusto into marching martial music. Twelve prancing ponies led by twelve excitedly happy boys marched in line, followed by one not so happy with a camel.

Marching around the rings in the Big Top my eyes never left the ground. Step by step I made sure that the spot where Nelly was about to plop her milking stool size foot was not still occupied by my own foot. With the circling parade back at the starting point, the ringmaster pried the tightly clenched rope from my hand.

"You're a very good camel herder, Nelly really likes you, and if she could talk she would say, " 'Find yourself the best seat in the house and enjoy the Greatest Show on Earth.' "

Nelly fluttered her eyelids as in agreement.

Walter M. Poti of West Brookfield, Mass., spent his boyhood in the Newport, NH, area.

Call for papers -

Our culture in transition

The RAIVAAJA of last August 9 carried a call for papers from the planning committee for the scholarly conference "The Making of Finnish American: An Ethnic Culture in Transition."

At that time the conference was scheduled for Oct. 15-19, 1990, at the University of Minnesota, Minneapolis-St. Paul.

However, the date of the conference has been changed. It is now scheduled for **March 21, 22, 23, 1991.**

The deadline for proposals has been extended to the end of February 1990. Therefore, we print the call for papers once again.

The Planning Committee for a scholarly conference called "The Making of Finnish America: An Ethnic Culture in Transition" invites all interested parties to submit proposals for papers to be read at the Conference to be held at the University of Minnesota, Minneapolis-St. Paul, March 21, 22, 23, 1991.

Three earlier conferences

LET'S NOT FORGET

continued from page 8

1944, he shot down 56 in 441 sorties. Luukkanen died on April, 16, 1964.

[After the program one of the members of the audience, Matti Soikkeli of Braintree, Mass., told Kaarela that he served under Luukkanen in the Continuation War.

[After he read from Hävittäjä-ässä, Kaarela announced that he was donating the book to the Finnish Cultural Center's Memorial Library.]

I close this discussion with a quote from Winston Churchill in early 1940:

"Finland alone, in danger of death; superb, sublime Finland! - shows what free men can do."

(Duluth, 1974; Toronto, 1979; Turku, 1984) focused primarily on Finnish emigration/immigration, immigrant institutions, and the interaction between Finnish American institutional life and American society. They were followed by two USA/Finland "Reunion of Sisters" conferences (USA 1986, Finland 1987) that considered Finnish American and Finnish women's issues from both historical and contemporary perspectives.

The forthcoming conference will move on to new ground by charting the transformation of Finnish immigrant culture and ethnic identity over a period of three generations: the transition of Finnish immigrants and their descendants into contemporary Finnish Americans.

It will consider these questions in relation to the changing relationship of Finnish Americans to the dominant culture of the host society and the continuing influence of Finnish "Old World" culture and modern Finland. We invite papers based on research from the perspectives of various disciplines.

Two central themes are proposed for the Conference:

Theme 1: The second generation experience as the "bridge" in the transition from immigrant culture to Finnish American culture:

What was the effect of growing up in immigrant homes and immigrant institutions? What was the impact of schooling, of the work place and immersion in American culture? How did this differ in rural and urban environments? What were the links to Finland, its language and culture? Were there distinct experiences as between men and women? What of upward social mobility, of participation in labor movements and politics, of attitudes to the church and religion? What was

the impact of World War II? Did the second generation acknowledge and assert its ethnic identity? What seems to be common to the total second generation experience?

Theme 2: Who are the Finnish Americans:

How has Finnish America expressed, retained and disseminated Finnish American culture between generations and among communities and regions? How is this expressed in the life cycles of individuals and families, in Finntowns and contemporary Finnish American communities? How does Finnish American ethnic culture relate to American high culture and popular culture? What has been the effect of post-war immigration from Finland? Can we define a relationship between Finnish America and modern Finland?

Papers should take into account the purpose of the Conference and be directed toward one of the above themes. Proposals of not more than two pages should be submitted before the end of February 1990 together with a brief summary of biographical information. Mail all proposals to: Conference Planning Committee, PO Box 12804, New Brighton, MN 55112.

Final selection of papers (for presentations of 25 minutes) will be made by the end of March 1990. Presenters will be asked to extend and edit their papers for publication.

Conference Planning Committee:

Michael Karni, Matti Kaups, Timo Riippa, Carl Ross, Roberta Gladowski, Marianne Wargelin in association with the Scandinavian Department, Department of History, American Studies Program and Immigration History Research Center of the University of Minnesota.

ASF Translation Prize

The eleventh annual ASF Translation Prize will be awarded by the American-Scandinavian Foundation in the fall of 1990 for the best translation of poetry, fiction, drama or literary prose written by a Scandinavian author born after 1890.

The award includes \$1000, publication of an excerpt in an issue of *Scandinavian Review*, and a commemorative bronze medallion.

Rules

1. The Prize is for an outstanding English translation of literature originally written in Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian or Swedish.

2. Translations of children's literature are not eligible for the Prize.

3. Translations should be conceived as part of a book. If prose, manuscripts must be at least 75 pages long; if poetry, 35. (Please do not exceed these limits by more than a few pages.)

4. Translations must be from the writing of one author, although not necessarily from a single work.

5. An entry consists of: Four copies of the translation, including a title page and a table of contents for the proposed book of which the manuscript submitted is a part;

One copy of the work(s) in the original language;

A separate sheet containing the name, address and telephone number of the translator and the title and author of the manuscript with the

original language specified; and

A letter or other document signed by the author, the author's agent or the author's estate granting permission for the translation to be entered in this competition and published in *Scandinavian Review*.

6. Manuscripts must be typed and double-spaced with pages numbered.

7. Translator's names may not appear on any page of their manuscripts, including the title page.

The translation submitted in the competition may not have been previously published in the English language. (If the translation being submitted to this competition is also under consideration by a publisher, please inform us of the expected publication date.)

9. Translators may submit one entry only.

10. Entries should be sent to: Translation Prize, The American-Scandinavian Foundation, 725 Park Avenue, New York, New York 10021.

11. Entries must be postmarked no later than June 1, 1990.

Judges of the competition will be announced in the ASF newsletter *Scan*. The winner will be announced no later than November 1, 1990. All who enter the competition will receive notification of the winner by mail. Only one (1) copy of a translation can be returned if specifically requested.

The American-Scandinavian Foundation

Bishop of Tampere will attend Suomi Synod centennial

HANCOCK, MI - A major figure in the Church of Finland will attend and speak at the 100th anniversary of the Suomi Synod, which will be held in conjunction with FinnFest USA '90, to be hosted by Suomi College July 26-29.

Rev. Paavo Kortekangas, bishop of Tampere, a city with a population of 175,000 about 100 miles northwest of Helsinki, will come to the U.S. to be a part of the Suomi Synod celebration.

The Suomi Synod was founded in Calumet on March 25, 1890, and launched the Finnish Evangelical Lutheran Church in America. That body was folded into mainstream Lutheranism in 1962 and is represented today by a special interest conference within the Evangelical Lutheran Church in America, an organization of more than five million American Lutherans. The Suomi Synod founded Suomi College in 1896. The college is still affiliated with the Lutheran Church.

Kortekangas last visited Suomi in 1987 when he talked about Lutheranism in the Soviet

Union. He is one of three Finns on Suomi's Board of Trustees and is chairman of the board of directors of the Church of Finland's Foreign Office, a job that calls for frequent visits to foreign churches.

Kortekangas has been a bishop since 1975 and the bishop of Tampere since 1981. He was born in 1930, became a pastor in 1952, and received a doctorate in theology in 1965. Besides being a pastor and bishop, he taught in the University of Helsinki. He studied in the U.S. at the University of Chicago and the University of California at Berkeley. He has been active in several world scientific organizations.

Kortekangas will be the main speaker at the Suomi Synod anniversary celebration. Other features of the milestone observation include:

- Six lectures on churchly themes
- A banquet
- Three worship services on Sunday, July 29, including a
- Finnish-African folk mass
- A meeting assembly

Suomi News Service

Kalenteri

CONNECTICUT

Feb. 4 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 1:30 pm, First Congregational Church, Canterbury.

MASSACHUSETTS

Jan. 20 - Dance, 8 pm - midnite, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Jan. 27 - Dance, 8 pm - midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Jan. 28 - Dance, 3 - 7 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Instructions in Finnish dancing by Hilka Williams, 3 - 3:30. Sponsored by Revontulet.

Feb. 10 - Dance, 8 pm - midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by V. Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

MICHIGAN

Jan. 27 - Las Vegas Nite, 8 pm - midnite, Finnish Center Association, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills. Admission includes lunch & beverage.

July 26 - 29 - FinnFest USA 90, Suomi College, Hancock. Tel (906) 487-7202.

MINNESOTA

Jan. 19 - Finnish American Cultural Activities Inc. annual business meeting and board member election, 7 pm, International Institute, 1694 Como Ave, Saint Paul. Program: "FinnTown II - the Finns of the Pacific Northeast" presented by Marianne Wargelin Brown.

All programs subject to change

Fitchburg, MA

At press time yesterday, donations to the Furnace Fund totaled \$505.00. See page 2.

This is 23 percent of our goal of \$2,158.46.

Dance

at

Saima Park
Scott Rd., Fitchburg, MA
Sunday, Jan. 28th
3 - 7 pm.

Finnish Dance instructions by
Hilka Williams 3 - 3:30
Finnish music by
John Chambers & Friends
\$4.00 - Children under 12 free
Sponsored by Revontulet

Automobiles

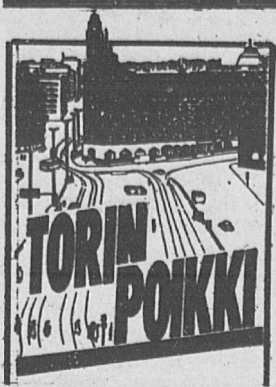
ATTENTION - GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevs. Surplus Buyers Guide. 1-602-838-8885 EXT. A1596.

Help Wanted

ATTENTION: EARN MONEY READING BOOKS! \$32,000/year income potential. Details. (1) 602-838-8885 Ext. Bk1596.

Real Estate

ATTENTION - GOVERNMENT HOMES from \$1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call 1-602-838-8885 Ext. GH1596.

Around the Market

Many newspapers feature a column which shows what people in the streets are thinking about various issues of the day.

Here we present, with translation, the *Demari's* version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what people of today's Finland are like.

Noora Kauko

- Ulkoilemalla. Kun olen kotona, voin lähteä ulos. Eikä pakkanen pure kun pukee riittävästi vaatetta päälle.

- I do outdoor activities. When I'm at home I can go outside. And the frost doesn't bite when you dress well enough.

Cousteau vetoaa Etelämantereeseen puolesta

Ranskalainen merentutkija Jacques Cousteau lähti kuuden lapsen kanssa symboliselle matkalle Etelämantereelle. Matkan tarkoituksena on kiinnittää maailman huomio mantereeseen suojelemiseen.

Cousteau ja kuutta mannerta edustavat lapset haluavat tuoda julki ekologisen katastrofin, joka uhkaa mannerta Etelämannen-sopimuksen allekirjoittajamaiden suunnitelmassa sen avaamista kaupalliselle käytölle.

Lapset rakentavat mantereelle iglun ja virailevat Yhdysvaltain, Neuvostoliiton ja Chilen tutkimusasemilla 10-päiväisen matkansa aikana.

Cousteau mukaan öljyn ja muiden luonnonvarojen riittäminen horjuttaa mantereeseen ekosysteemiä ja murtaa jääpeitteen, mikä aiheuttaa suuria muutoksia maailman ilmastoon kuten kuivuutta ja tulvia.

Kuinka nautit talvesta? How do you enjoy winter?

Kristiina Lundahn

- Ulkoilemalla perheen ja koiran kanssa.

- Outdoor activities with the family and the dog.

Mariella Asikanius

- Tekemällä lumiukkoja ja lumilinnuja. Ja luistellen.

- By making snowmen and snowcastles. And skating.

Elmeri Kauko

- Kivointa on se, kun saa tehdä lumitöitä. Ja rattikelkka.

snow. And a sled with a steering wheel.

Mount Everest vaaraksi aivoille

Mount Everestille ja muille korkeille vuorille kiivenneet ihmiset kärsivät retkillään hapen puutteesta, joka vahingoittaa heidän aivojaan ja aiheuttaa muistihäiriöitä.

Viime viikolla julkistetun tutkimuksen mukaan muutokset ovat kuitenkin niin pieniä,

etteivät ne yleensä haittaa kiipeilijän arkipäivää.

Tutkituilta 35:ltä kiipeilijältä todettiin muistin heikentyneen. "Useimmilla muistihäiriö on väliaikainen, mutta toisilla happikadon vaikutukset tuntuvat pitkään," tutkimusta johtanut lääkäri Thomas Hornbein sanoi.

Finnish American life ... on video!

Award-Winning Films by Michael Loukinen, Sociologist-Filmmaker

GOOD MAN IN THE WOODS (1988), the title of our latest, 90 minute, color documentary reflects the highest traditional compliment that can be paid to a man in the North Country. The film explores the lives of the survivors of the ancient callings of the wilderness-loggers, trappers, and commercial fishermen-showing how the personality is shaped by daily exposure to the hazards and splendor of the forests and Lake Superior. As if frozen in time, the film opens a window into our past, offering a glimpse of a vanishing human species. These wilderness characters unconsciously project a sense of their own inevitable extinction. Filmed in the remote Upper Peninsula of Michigan, **GOOD MAN**... presents the strongest expression of "Sisu" that you will ever see. Price: \$40 Format: VHS HOME USE ONLY!

Director's Award, Sinking Creek Film Festival, Vanderbilt University.

Excellence in the Arts Award, Greater Michigan Foundation.

National Educational Film Festival Winner, Oakland, CA

Chicago International Film Festival Winner

FINNISH AMERICAN LIVES (1984), a one hour color documentary exploring the meaning of ethnic history, aging, and intergenerational bonds. A moving portrait of traditional Finnish American culture in the Upper Peninsula of Michigan, highlighting the universal importance of that fragile community of memory connecting ourselves with parents and grandparents. A 92 year-old immigrant grandfather asked his son and Finnish immigrant daughter-in-law to live on the farm and care for him. The barn will fall any day, the grandchildren are growing restless, as we watch this three-generation farm family work, celebrate, reflect, and grieve. Price: \$35 Format: VHS. HOME USE ONLY!

American Film Festival Winner, New York City.

Golden Eagle, Council on International Non-theatrical Events.

National Merit Award, American Assoc. for State & Local History.

TRADITION BEARERS (1983), a 47 min. color documentary about Finnish American history and folk art through the lives and repertoires of four traditional artists living in the western Great Lakes Region. Blending live oral history interviews with historical photos, the film documents the story of Finnish emigration, pioneer life, and cultural adaptation. Features lumberjack-accordionist Art Moilanen and author-illustrator Jingo Viitala-Vachon, wood artist Jussi Toivonen and weaver Katri Saari. Price: \$35 Format: VHS. HOME USE ONLY!

Sinking Creek Film Festival Winner, Vanderbilt University.

Distinguished Contribution to the Humanities, Detroit.

SPECIAL: ALL THREE FILMS \$100

Make checks payable to RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY. Add \$2.00 for postage and Mass. residents add 5% sales tax.

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Tulevia tilaisuuksia

Burbankin sairaala tarjoaa vapaaehtoistyötä kaikille 14 vuotta täyttäneille tai sitä vanhemmille henkilöille.

Osanottajilla on tilaisuus oppia uutta, seurustella mienikiintoisten ihmisten kanssa ja mikä parasta, kokea henkilökohtaisesti vapaaehtoistyön merkitys.

Lisätietoja saa sairaalan vapaaehtoispalvelusta numerosta 343-5458.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, tammik. 20. p:nä klo 8-12 yöllä. Dori Wells Duo takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit ja tanssin opetusta Saiman Puistossa sunnuntaina, tammik. 28. p:nä alk. klo 3 ip. Sponsorina toimii *Revon-tulet*. Kaikki tervetulleita!

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS AMERICAN
DRUGS

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

**TERVETULOA
YSTÄVÄT**

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte.2A, Lunenburg 345-1011

**NORTH
END** SUBARU • MAZDA

Rte.2A, Lunenburg 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Fitchburg ja ympäristö

Uutispaloja

Fitchburgin kaupungin tulee päättää heinäkuun ensimmäiseen päivään mennessä uuden high schoolin rakennussuunnitelmistä, mikäli se toivoo 80 prosentin rahoitusavustusta osavaltion taholta.

Koulujen ylitarkastaja Philip N. Fallon sanoi pyytäneensä puistokomissiota vuokraamaan koululaitokselle yhden neljästä ehdottamastaan komission kontrolloimasta maapalasta.

Fallonin mukaan uuden koulun rakentamiseen tarvitaan 25-30 eekkerin maapala. Hän sanoi koululaitoksen olevan kiinnostuneen Coolidge, Parkhill tai Coggeshall puistoista tai Ringde Roadin varrella olevasta alueesta.

Fallon pitää nykyistä 52 vuotta sitten rakennettua high schoolia vanhanaikaisena ja liian pienenä.

Ehdotuksia kaupungin väheisten puistoalueitten luovuttamista uuden koulun rakentamiseen on kritisoitu voimakkaasti.

Monien paikkakuntalaisten mukaan järkevämpää olisi modernisoida käytössä oleva koulu täyttämään nykyiset vaatimukset.

★

Eino A. Tofferi on potilaana Burbankin sairaalassa. Lehtemme painoon mennessä hänelle oli määrä tehdä sappikivileikkaukus.

Toivomme pikaista toipumista!

★

Massachusettsin pormestari pelkäävät, että liittovaltio peruu kaupungeille suunnatun tuen yrittäessään tasapainottaa budjetin ilman verojen korotuksia.

Fitchburgin pormestari Jeffrey A. Bean, Gardnerin pormestari Charles J. Manca ja parikymmen muun kaupungin johtajat päättivät viime viikolla

Massachusettsin varakuvernööri Evelyn Murphy pistäytyi viime viikolla Fitchburgissa ja Gardnerissa. Vierailun tarkoituksena oli esitellä kuvernööri-ehdokkuutensa julkistanut Murphy paikkakuntien äänestäjille.

tukea veronkorotuksia, jotta avustukset voitaisiin jakaa tavalliseen tapaan.

Fitchburg odottaa kesäkuussa \$10 miljoonan apupakettia. Pormestari Beanin mukaan tuen peruminen merkitsisi lykkäystä lainojen takaisinmaksuun, irtisanomisia ja koulujen sulkemista normaalia aikaisemmin.

★

Fitchburgin poliisipäällikkö Edward J. Gallant sanoo, että jatkuu seuraavalla sivulla

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaust *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 ap.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaust *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, tammik. 21 p., klo 7:15 aam. suomenkielinen luterilainen tunti WCMX 1000 AM. Klo 7:30 pastori Bucher samalta asemalta. Klo 8:45 rukous. Klo 9:00 Junior-kuoron harjoitus. Klo 9:15 Sunnuntai koulu ja Raamattuluokka. Klo 9:30 Korkeakoululaisten Raamattuluokka. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 3:00 ip. Suomalainen naiskilta kokoontuu.

Tiistaina, tammik. 23 p., klo 7:00 ill. Suomalaisen naiskuoron harjoitukset.

**Onnellista
Uutta Vuotta
Kertulle**

toivovat
**Anna ja Eino
Fitchburg**

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
tammik. 20 p:nä 1990
klo 8 - 12 yöllä

**Dori Wells Duo
soittaa**

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 43 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

**NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.**

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Boston Common on Yhdysvaltain vanhin yleinen puistoalue.

Boston kiistelee historiallisen puiston tulevaisuudesta

BOSTON - Ympäristönsuojelijat ja kansalaisjärjestöt ovat nousseet vastustamaan kaupungin suunnitelmia rakentaa 2 ½ kerroksinen turistikeskus Yhdysvaltain vanhimpaan yleiseen puistoon, Boston Commoniin.

Miljoona dollaria maksavan neuvontapisteiden neljä ulkoiseina edustaisivat kukin eri arkkitehtuurista aikakautta. Ehdotus voitti turistikeskuksen suunnittelukilpailun 1988.

"Me emme tarvitse Taj Mahalia tai minikatedraalia Amerikan historiallisimmalle maaperälle," sanoo Henry Lee, Friends of the Public Garden and Common -järjestön presidentti. "Tämä on väärä rakennus väärässä paikassa".

Uuden turistikeskuksen vastustajat yhtyvät kaupungin ehdotukseen purkaa vanha, 1960-luvulla rakennettu, "riitämätön ja ruma" neuvontapiste. Uuden turistikeskuk-

sen paikkana tulisi heidän mukaansa kuitenkin olla puiston sijasta läheinen Tremont Street, josta kaupunki voisi vuokrata sopivat tilat.

Kaupungin virkamiehet ovat jonkin verran taipuneet puiston suojelijoiden vaatimuksiin muuttamalla alkupe- räisiä suunnitelmia. Suunnitellun rakennuksen pinta-alaa on pienennetty, korkeutta madallettu ja keskuksen toiminta rajoitettu turistineuvontaan (ei T-paitojen myyntiä).

Boston Commonia on käytetty mitä erilaisimpiin tarkoituksiin sen jälkeen kun Massachusettsin kolonian kuvernööri John Winthrop osti alueen 355 vuotta sitten englantilaiselta papilta. Sitä on käytetty laidunmaana, brittijoukkojen harjoittelukenttänä, toisen maailmansodan aikana siirtolapuutarhana sekä konsertti- ja kokouspaikana.

"Emme ehdota, että koko puiston pitäisi olla passiivista viheriötä, mutta meidän mielestämme sen pitäisi olla etupäässä sellaista," sanoo Lee. "Urheilutilat, muistomerkit ja kaupalliset toimet syövät puistoa vähä vähältä."

Osavaltion lainssäästäjät, kaupunginvaltuusto ja Boston Landmarks Commission käsittelevät vielä suunnitelman ennen kuin uuden turistikeskuksen rakentaminen voidaan aloittaa. Henry Lee uskoo, että vastustus tehoaa ja koko hanke hylätään.

"Me emme voi vain sanoa 'Menkää ja toteuttakaa suunnitelmanne,'" sanoo Boston Green Space Alliancen jäsen Mark Primack. "Kahdenkymmenen vuoden kuluttua ihmiset katsoisivat taakseen ja kysyisivät, minkälaisia olivat ne Bostonin ympäristönsuojelijat, jotka sallivat tämän."

Maynard, MA

Muistojen komerosta

Kyllä tämä elämän taival on ollut monasti kivistä kuljetavaa. On täytynyt opetella kaikenlaisia uusia tapoja ja tehtäviä.

Muistan kun harjoittelin Raivaajan tilaus-asiamieheksi noin 75 vuotta taaksepäin. Silloin oli tapana järjestää Raivaajan levityskilpailut joka vuosi. Osaston kokouksessa sitten valittiin tämä kilpailuarmeija vakituisten asiamiesten avuksi.

Kylämme jaettiin piireihin ja kuten ymmärrettävää vakitu- set asiamiehet valitsivat ne piirit, joissa oli taajempi suomalaisasutus ja harvempaan asutut piirit jäivät meille alokaille.

Kyllä me yritimme tar- mokkaasti pitää puoliaamme ja tavata kaikki suomalaiset piirissämme. Usein saimme kuitenkin kuulla, että vakituinen asiamies oli jo uudistanut heidän Raivaajansa. Heille yritin tarjota joko "Lapatossua" tai "Pelto ja koti" -lehteä.

Tässä toimessa tuli vanhan maan poika kokemaan muitakin vastuksia. Kerran olin viemässä postikonttoriin kirjettä, jonka sisällä oli muutama Raivaajan tilaus rahoineen, myös kovine kolikkoineen.

Annoin kirjeen postimestarille punnittavaksi. Hän kat- seli kirjettä vähän aikaa, teki tuiman kädenliikkeen ja kirjeeni sisältö pyöri pöydällä.

Postimestari antoi kirjeen ja rahat takaisin minulle ja mu- kana neuvon, että oli sopima- tonta lähettää rahaa kirjeessä, eikä kovaa rahaa olenkaan.

Hän selosti minulle, kuinka käytännöllinen ja halpa postin "money order" oli, ja sitä tapaa minä sitten seurasinkin.

Vastoin käymiset jatkuivat. Oli köyhä perhe, joka halusi

tilata Raivaajan, mutta ei ollut rahaa sen maksamiseen.

Sovimme niin, että minä maksan sen tilauksen nyt ja he maksavat minulle kun saavat rahaa.

Siinä kävi kuitenkin niin, että se tilaus jäi asiamiehen maksettavaksi, ja se otti aloit- televan asiamiehen kukkaroon kipeästi.

Ei se kuitenkaan kauaa häi- rinnyt öyunta, varsinkin kun tiesin, että tilaajaleski yritti pyykinpesullaan elättää per- hettään.

★

Maynardin ikäkansalaisten kuukausilehden tammikuun numerossa oli Ralph Sheri- dan kokoama tilasto Maynar- din yli 90-vuotiaista asukkaista.

Heitä on yhteensä 39. Jouk- koon on päässyt seitsemän suomalaista: Suoma Korkee, 103 vuoden ikäinen, Hilma Kemppainen 100, Fanny He- lander 99, Edvard Helander 96, Elena Hogman 95, Wal- fred Stein 92 ja Laida Järvinen 90.

Ryhmä on niin naisvoit- toinen, että joukkoon on pääs- syt vain yhdeksän miestä. Yksi puolalainen mies on kyllä kun- niallisella iällä 102-vuotias.

Kuoli sydänhalvaukseen

Adolf Mikkonen, 48 vuoden ikäinen maynardilainen mies sai sydänhalvauksen ajaes- saan autoa 117 tiellä Stowis- sa.

Hänen autonsa kulki vääräl- lä puolella tietä ja lopulta tiel- tä pois kunnes pystähtyi ai- taan. Poliisit yrittivät teko- hengityksen avulla saada hä- net virkoamaan, mutta tulok- setta. Hänet vietiin Emer- sonin sairaalaan, missä todet- tiin kuolleeksi.

Mikkonen kuului Lutheran kirkon seurakuntaan ja oli luonteeltaan avulias ja kävi usein viihdyttämässä lepoko- tien ja vanhainkotien asukka- ta hanurinsa kanssa.

Hänen poismenonsa jätti tyhjän paikan vanhusten a- suintiloille.

Irja Erkkilä kuollut

Pitkäaikainen Maynardin a- sukas Irja Erkkilä kuoli jouluk. 28. p:nä 1989 tyttärensä ko- dissa Renton, Washingtonis- sa.

Hän sairasti lyhyen, mutta vaikean taudin. Hän oli 80- vuotias. Hän oli syntynyt Maynardissa, mutta kasvanut aikuiseksi Suomessa, mistä hän 62 vuotta sitten palasi Maynardiin.

Irja oli Raivaajan ystävä ja kannattaja. Hän harrasti luke- mista ja oli luonteeltaan ystä- vällinen ja toimielias.

Hänet haudattiin Hillcrest hautausmaahan Kent, Was- hingtonissa.

Keveät tuulet puhaltakoon hautasi yllä, Irja!

Ed Helander

Vaihto-oppilaita halutaan

American Scandinavian Student Exchange -järjestö (ASSE) etsii Massachusettsin keski- ja pohjoisosissa asuvia perheitä, jotka haluavat toimia isäntäperheenä euroop- palaiselle, japanilaiselle tai australialaiselle lukiolaiselle ensi syksystä alkaen.

Opiskelijat ovat 15-18 vuo- tiaita, lahjakkaita ja miellyttä- viä. He toivovat tutustuvansa maamme elämäntapaan ja

UUTISPALOJA ... jatkoa edellisiltä

polisiivoimiin ehdotetut leik- kaukset heikentäisivät poliis- sin palveluja.

Gallantin mukaan 75 mie- hestä koostuva perusjoukko on jo nyt ylläpidetty. Lisä- leikkaukset saattaisivat piden- tää poliisin odotusaikaa jopa tuntiin avunpyynnöissä, joita ei luokitella hätätapauksiksi, sanoi Gallant viime viikolla.

kulttuuriin opiskelemalla amerikkalaisessa lukiossa ja elämällä perheenjäsenen ta- voin amerikkalaisessa per- heessä.

Ohjelmaan osallistuu nuo- ria Skandinaviasta, Ranskas- ta, Espanjasta, Saksasta, Hol- lannista, Iso-Britanniasta, Sveitsistä, Japanista ja Aus- traliasta. ASSE on valinnut osallistujat perinpohjaisten hakemusten perusteella. Kaikki puhuvat sujuvasti eng- lantia.

Vaihto-opiskelijat saapuvat hieman ennen koulun alkua elokuun lopussa ja palaavat kotimaahansa kesäkuussa. Jokainen opiskelija on täysin vakuutettu, tuo mukanaan omat käyttörahansa ja on val- mis osallistumaan kotitöihin ja perheen normaaleihin har- rastuksiin.

Isäntäperheet voivat tutus- tua opiskelijoiden hakemuk-

siin, perhekuviin ja elämän- kertoihin valitessaan kotiinsa sopivaa nuorta.

Vaihto-opiskelusta kiinnos- tuneet nuoret voivat myös ot- taä yhteyttä ASSE:en. Opis- kelijoiden tulee olla 15 - 18 vuotiaita ja kiinnostuneita elä- mään Euroopassa, Kanadas- sa tai Australiassa. Hakijoilta edellytetään hyvää koulume- nestystä ja halua kokea uusi kulttuuri. Koko kouluvuoden kestävien ohjelmien lisäksi ASSE tarjoaa kesäohjelmia.

Lisätietoja isäntäperheeksi ryhtymisestä tai opiskelusta ulkomailla saa ASSE:n paik- lisilta edustajilta, Ben & Susie Feldman, 3346 Chestnut Hill Avenue, Athol, MA 01331, pu- helin (508) 249-3096.

ASSE on ei-kaupallinen, yleishyödyllinen järjestö. Se toimii yhteistyössä Suomen, Ruotsin ja Kanadan opetus- ministeriöiden kanssa.

Puola etuasemaan kaupassa

WASHINGTON - President- ti George Bush on liittänyt Puolan niiden maiden jouk- koon, joille on myönnetty suo- situimmuusasema Yhdysval- tain ulkomaankaupassa.

Hän sanoi oven olevan nyt "auki sijoituksille, kaupalle ja kansakäymiselle kahden va- paan kansan välillä."

Suosituimmuusasema pois- taa määrättyjen Yhdysvaltoi- hin tuotujen tuotteiden tullit. Bushin mukaan "Puolan vienti nauttii nyt niin vapaata pääsyä Yhdysvaltain markkinoille kuin mahdollista."

Bush sanoi viimeksi kulu- neen vuoden tuoneen merkit- tävän muutoksen Itä-Euroop- paan. "Mutta rohkea Puolan kansa, Solidaarisuuden lipun alla, aukaisi tien."

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suomalainen tarttuu aseeseen yhä herkemmin

Yhä useampi suomalainen turvautuu syystä tai toisesta ampuma-aseeseen.

Varsinkin käsiaseita on käytetty viime aikoina paljon paitisi ryöstöissä myös tavallisissa nahinoissa, joista aiemmin selvitettiin nyrkein ja puukoin.

Poliisi liittyy aseistautumisen mieluusti huumeiisiin ja uskoo tilanteen pahe-nevan päivä päivältä. Tutkija puolestaan muistuttaa, että rikolliset vähenevät ikäluokien pienentyessä.

Molemmat ovat yhtä mieltä laittomien aseiden helposta saatavuudesta: aseita saa kuka tahansa, lyhyellä tilausajalla ja melko edullisesti.

Kun ase on taskussa kasvaa kiusaus käyttää sitä. Tavallisia tappeluita ratkottiin ampumalla viimeksi uudenvuoden-aattona Helsingin Lauttasaaressa ja Herttoniemessä.

Tutkija Kauko Aromaa oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta uskoo Suomen aseistautuvan amerikkalaisen mallin mukaan, kun kulttuuri muuttuu.

Asevarkaudet lisääntyivät

Suomalaisilla on luvallisia aseita noin 1,750,000 kappaletta. Laittomia aseita on liikkeellä tuhansia.

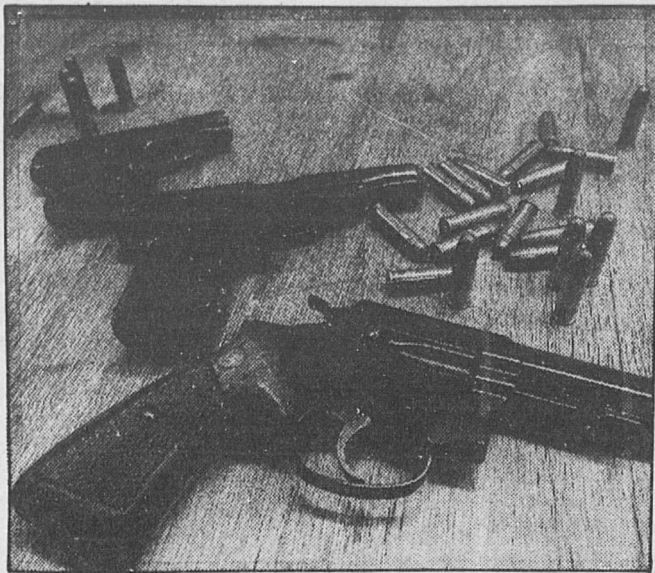
Tuoreimmat tiedot asevarkauksien yleistyisestä antavat viitteitä laittomien markkinoiden vilkastumisesta. Vuonna 1989 ase- ja räjähdysainevarkauksia tehtiin kaksin verroin enemmän kuin edellisellä vuonna.

Lupakäytäntö ja valvonta kirjavaa

Aseenkannosta säädettyjä lakeja poliisit eivät halua tiukentaa, mutta lakien pitäisi heidän mielestään olla vähemmän tulkinnanvaraisia. Lisäksi lupien myöntämistä pitäisi valvoa tiukemmin ja lupia myöntää yhdenmukaisesti koko maassa.

Keskusrikospoliisin selvitysten mukaan lupakäytäntö on kirjava. Suomessa on 251 poliisipiiriä ja jokaisen piirin päällikkö myöntää luvat ja valvoo niitä omalla tavallaan.

"Jossakin on sarjatuliaseita saattanut mennä pistoolin luvalla ihmisille," sanoo keskusrikospoliisin apulaispäälikkö Kari Rantama. "Aseiden keräilijät saattavat saada aseita

Revolverit ja pistoolit ovat Suomessakin yhä suosittuja seuralaisia. Pimeät markkinat ovat viime vuosina kasvaneet.

haltuunsa rajattomasti, suunnilleen konetuliaseesta ilmatorjuntatykkiin."

Poliisi pelkää kilpavarustelua

Tutkija Kauko Aromaa huomauttaa, että näkyvin aseenkäyttäjä on poliisi. Tämä voi innostaa vastapuolta varustautumaan.

"Ehkä poliisi näyttää mallia, antaa merkin. Että tällaisia me kannetaan ja se kuuluu asiaan. Että maailma on vaarallinen."

Apulaispäälikkö Rantama ei usko poliisin tehokkaamman aseistautumisen tai suojautumisen auttavan, mutta myöntää, että keinot ovat vähissä.

Poliisit ovat valmiita vetämään yhdysmerkin huumerikollisuuden ja aseiden lisääntyneen käytön välille.

"Melkein aina niillä on aseet," hasis- ja amfetamiinikauppiaita Lahdessa pidätellyt rikoskomisario Aimo Ojanen sanoo. "Ainakin huumeväki kulkee aseet taskussa, ja kyllä se on lisääntynyt viime aikoina."

Myös Kauko Aromaa uskoo kansainvälisten esikuvien ja televisiosarjojen turmiolliseen vaikutukseen. Nopeita muutoksia tämä ei hänen mielestään kuitenkaan aiheuta, vaan pikemminkin kysymys saattaa olla vanhan konnasukupolven kovenemisesta.

(HS)

Presidentin salonkivaunu rautatiemuseoon

Suomen tasavallan presidenttien käytössä ollut salonkijunavaunu on saatu entistetyksi. Valtionrautatiet on tuonut arvokkaan vaunun nähtäväksi Hyvinkään rautatiemuseoon.

"Vaunua ovat käyttäneet kaikki Suomen presidentit Mauno Koivistoa lukuunottamatta. Presidentti Kekkonen se palveli vuoteen 1970, jolloin hän sai uuden teräsrakenteisen vaunun," kertoo amanuenssi Matti Bergström.

Entistämistyö on tehty VR:n konepajalla. Vaunun peruskorjaus alkoi vuonna 1987. Se oli siihen asti liikennekäytössä. Viime vuoden loppuun asti harkittiin myös vaihtoehtoa, että kunnostettu vaunu otettaisiin tuottavaan käyttöön tilausliikenteeseen. Lopulta päädyttiin kuitenkin hienon vaunun museointiin.

Korjaustoissa on pyritty alkuperäiseen tunnelmaan. Salonkivaunun loimukoivuiset

ja mahonkiset puupinnat on kyllötetty kuntoon, jonka Mannerheimin olisi varmasti hyväksynyt.

Alunperin kenrallikuvernöörin vaunu

"Salonkivaunu A 30-nimellä tunnetun vaunun rakentaminen alcitettiin 1915. Siitä piti tulla kenraalikuvernöörin vaunu. Rakentaminen kuitenkin keskeytyi historiallisista syistä, ja vaunu saatiin valmiiksi vasta 1920. Silloin siitä tehtiin presidentin virkavaunu.

"Se on niitä harvoja suomalaisia junavaunuja, jotka ovat käyneet ulkomailla," sanoo Bergström. "Presidentti Kekkonen ajoi sillä Neuvostoliitossa Irkutskiin saakka."

Pohjois-Karjala keräsi kirjoja inkeriläisille

Pohjois-Karjalan läänin koulu-osasto lähettää Tallinnaan Viron inkeriläisille 8,000 peruskoulun viides- ja kuudesluokkalaisten suomenkielen oppikirjaa, jotka on saatu lahjoituksena Kustannus Oy Ota-valta.

Lisäksi kouluosasto postittaa 1,400 kirjoitusharjoitusvihkoa Weilin & Göösien lahjoittamina.

Kirjalähetysten lisenssi- ja

satamamaksut kustantavat joensuulaiset Rotary-klubit ja Pohjois-Karjalan Osuuskouppa.

"Lisäksi tarvittaisiin kipeästi aapisia. Tarkoituksena on ryhtyä keräämään niitä lääninhallituksen kouluosaston kansainvälisyyskasvatuksen työryhmän avulla," kertoo kouluosaston osastopäällikkö Esa Räittyä.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomailla 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$568 - LOS ANGELES \$668
TORONTO \$648

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989 800 223-0567

"PUHUMME SUOMEA"

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Jyväskylä Suomen suosituin kaupunki

Jyväskylä nousi Suomen suosituimmaksi kaupungiksi Suomen Gallupin tekemässä tutkimuksessa, jonka otos oli tuhat henkeä. Kyselytutkimus tehtiin muutaman kaupungin toimesta.

Jyväskylää seurasivat suosituimmuudessa Tampere, Turku, Lappeenranta, Lahti, Joensuu ja Helsinki.

Jyväskylää keräsi pisteitä erityisesti ympäröivän luonnon ja vesistön vuoksi. Kaupunkikuvaa pidettiin miellyttävänä ja rauhallisena.

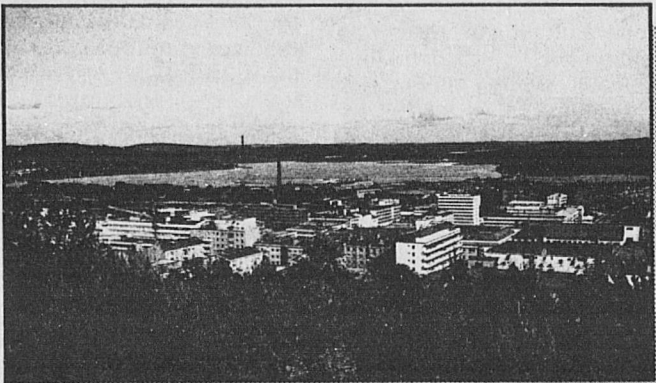
Kun vastaajilta kysyttiin, mihin kaupunkiin he mieluiten

muuttaisivat, pääsi Jyväskylä etusijalle. Seuraavina tulevien Tampereen, Turun ja Lappeenrannan suosituimmuus on pysynyt samana verrattuna kymmenen vuotta sitten tehtyyn tutkimukseen. Sen sijaan Helsingin asema on parantunut ja Lahden heikentynyt. Hänille jäivät Kotka, Vantaa, Vaasa, Espoo ja Oulu.

Helsingin, Jyväskylän, Lappeenrannan ja Lahden välisessä vertailussa sai Lappeenranta kiitosta asukkaiden ystävällisyydestä.

Tampere, toiseksi halutuin asuinpaikka.

Jyväskylän luonto ja vesistö nostivat kaupungin ykköseksi.

Historiallista kiinnostusta herättivät vähiten Jyväskylä ja Lahti, jotka tunnettiin paremmin liikuntamahdollisuuksistaan ja Lahti erityisesti urheilutapahtumistaan.

Ostosmatkalla Lahdessa käytiin neljänneksi eniten Helsingin, Tampereen ja Turun jälkeen. Kokous- ja kongressimatkoilla suosittiin Helsinkiä ja Tamperetta, Jyväskylää

sekä Lahtea ja Espoota.

Lahti tunnetaan kisoistaan

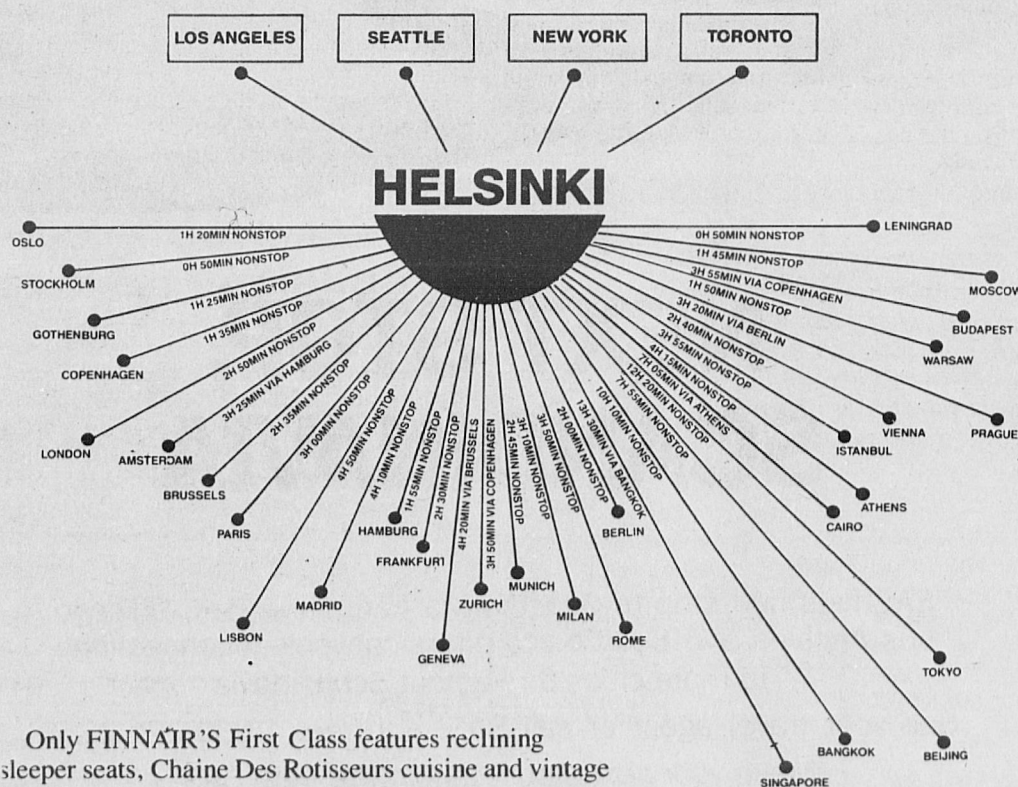
Parhaiten tunnettuja tapahtumia Suomessa ovat Lahden hiihtokisat, Kotkan meripäivät, Helsingin messutapahtumat, Helsingin juhlat ja Särkänniemi ja Linnanmäki.

Yllättävän hyvin tunnetaan Oulun tervamarkkinat,

Helsingin silakkamarkkinat, Ruisrock sekä Helsingin puistokonsertit. Heureka-tiedekeskuksen osaa yhdistää Vantaaseen vasta alle puolet suomalaisista.

Lahtea haastateltavat pitivät ennen kaikkea liikunta-kaupunkina ja nykyaikaisena, yrittäjiä suosivana kaupunkina. Lahti on kuulu myös hyvästä juomavedestä.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room...plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-950-5000; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

Suomessa asuville EY-kansalaisille äänioikeus

Suomen lainsäädäntöä ryhdytään soveltamaan Euroopan yhteisömaiden lainsäädäntöön. Nyt valmistellaan kunnallisen äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden laajentamista Suomessa pysyvästi asuviin EY-maiden kansalaisiin.

Kunnallisen äänioikeuden uudistus on tarkoitus toteuttaa jo ennen vuoden 1992 vaaleja.

Myös vanhentunutta perusoikeussäännöstä uusitaan. Muutoksissa huomioidaan kansainvälisten ihmisoikeussopimusten asettamat vaatimukset.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskilämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus

Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906

Jälleenmyyjä halutaan

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI
KULMILTA

Albanian linja ei muutu

Itä-Euroopan maissa tapahtuneet muutokset eivät vaikuta Albaniaan, ilmoitti maan johtaja Ramiz Alia uuden vuoden puheessaan.

Albania on viimeinen Itä-Euroopan maa, joka noudattaa kovan linjan kommunismia. Maata hallitsee jyrkkää marxilais-leniniläistä linjaa ajava kommunistinen puolue.

"Kommunistinen puolue on palvellut Albaniaa hyvin, joten pysymme tälle linjalle uskollisina jatkossakin," sanoi Alia.

"Tietty Albanian vastaiset voimat ovat käynnistäneet äskettäisten Itä-Euroopan tapahtumien innoittamana uudelleen maamme vastaisen parjauksen. Se ei kuitenkaan onnistu, sillä Albania ei salli kenenkään sanelevan lakejaan tai normejaan," Alia sanoi.

Vakoojalle kuolemantuomio Neuvostoliitossa

MOSKOVA - Neuvostoliitto on tuominut kuolemaan kokeneen diplomaatin, joka oli välittänyt sotasalaisuuksia Yhdysvaltain tiedustelupalvelulle vuodesta 1961, kertoi kommunistipuolueen äänenkannattaja Pravda viikonloppuna.

Lehti ei paljastanut tuomitun henkilöllisyyttä, vaan kutsui häntä pelkästään "Donaldiksi". Hänen sanottiin paljastaneen Yhdysvalloille tietoja Neuvostoliiton siviilipuolustusjärjestelmästä, ydinaseista sekä neuvostodiplomaattien koodeista.

Artikkelin mukaan Donald oli työskennellyt muun muassa Neuvostoliiton YK:n lähetystössä sekä Burman ja Intian suurlähetystöissä.

Kaksi miestä poltettiin noitina Intiassa

Kaksi noidaksi epäiltyä miestä poltettiin roviolla Andhra Pradeshin osavaltiossa Etelä-Intiassa uudenvuodenaattona, kertoivat intialaiset lehdet viime viikolla.

Kyläläiset syyttivät miehiä mustan magian käytöstä ja mielisairauden tuomisesta kylään.

Miehet kaapattiin kodeistaan, heidät valettiin bensiinillä ja poltettiin pikaisesti kyhättyllä roviolla, paljastivat lehdet.

Uusnatsismi huolena Itä-Saksassa

Uusnatsismi huolestuttaa Itä-Saksan kommunistista puoluetta. Uusnatsilaiset ryhmät riehuivat äskettäin Görlitzin kaupungissa. Poliisin mukaan hakaristejä oli maalattu natsivainojen uhrien muistomerkkeihin.

Läheisen Pirnan kaupungin ovia ja ikkunoita oli sotkettu "Hitler elää" -iskulauseilla. Itä-Berlinissä tuhrittiin kaatuneiden neuvostosotilaiden muistomerkki.

Maan kommunistipuolue, joka Erich Honeckerin aikana kielsi koko ongelman, ilmoitti järjestävänsä fasismin vastaisen mielenosoituksen.

Länsi-Saksan äärioikeistolainen puolue ilmoitti heti Saksojen välisen rajan avaututtua perustavansa osastoja Itä-Saksaan.

Asiantuntijat kuvaavat Gorbatshev ongelmia valtaviiksi

Neuvostoliiton eheys vaarassa

Gorbatshev ei tajunnut Neuvostoliiton ongelmien pohjattomuutta noustessaan maan johtoon 1985, uskovat monet sosialistimaiden asiantuntijat.

Viitisenkymmentä diplomaattia, tutkijaa, lehtimiestä ja muuta asiantuntijaa eri puolilta maailmaa kokoontui viime vuoden lopulla Britanniaan. Mielenkiintoa esitettiin muun muassa Neuvostoliiton tulevasta kehityksestä.

Yleisen käsityksen mukaan Neuvostoliitto liittolaisineen oli elänyt vuosikymmeniä vakaa, siedettävän kriisin aikaan. Gorbatshev muutti kriisin epävakaksi.

Valtakuntansa ongelmien syvyyden Gorbatshev näyttää ymmärtäneen vasta jokin aika sitten. Hän on itsekin myöntänyt, ettei ollut käsittänyt esimerkiksi kansallisuuskiistojen loukkaavuutta.

Moskova yrittää pitää kaikki ohjat tiukasti käsissään, mutta esimerkiksi Kaukaasia ja Uzbekistan ovat jo luisumassa keskusjohdon ulottumatto-

miin, uskovat jotkut asiantuntijat. Niiden irtaantumista ei ehkä voida pysäyttää panssareillakaan.

Uzbekistan on esimerkki sosialistijärjestelmään kuuluvasta korruptiosta. Korruptio on alistanut väestön, tuhonnut talouselämän ja aiheuttanut ympäristökatastrofin, joka teki osan tasavallasta asuinkelvottomaksi. Hallintokoneiston arvovalta on romahtanut ja alue on vajonnut kehityksensä tasolle.

Kevään parlamentti- ja paikallisvaalit voivat synnyttää valtatyhjiön. Kommunistipuolue näyttää monin paikoin hajoavan ja jäävän vähemmistöön, ja radikaalien odotetaan miehittävän tasavaltajien parlamentteja ja kaupunginvaltuustoja.

Jos valtuustot nousevat perinteisiä byrokraatteja vastaan, ristiriita on ratkaistavissa rauhanomaisesti vain demokratian pelisääntöjä noudattamalla. Seminaarin osallistujista monet uskoivat, että

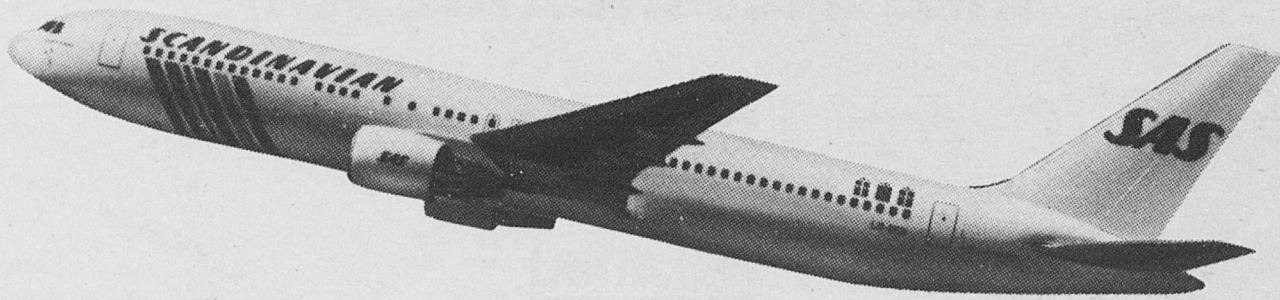
neuvostoliittolaiset eivät kuitenkaan vielä hallitse uusia pelisääntöjä tarpeeksi hyvin osatakseen pelata niiden mukaan.

Azerbaidzan lähellä sisällissotaa

MOSKOVA - Mellakoivat azerbaidzanilaiset surmasivat ainakin 25 armenialaista viime viikonloppuna Azerbaidzanin Neuvostotasavallan pääkaupungissa Bakussa, ja aseelliset yhteenotot jatkuivat viikon alussa.

Naapuritasavallan Armenian johtajat varoittivat alueen olevan lähellä sisällissotaa, ja hallitus on lähettänyt paikalle erikoisjoukkoja ja sotilaita.

Kristittyjen armenialaisten ja pääosin muslimilaisten azerbaidzanien välisissä taisteluissa on kahden vuoden aikana kuollut kaikkiaan ainakin 150 ihmistä.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES